

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostního managementu

Katedra bezpečnostních studií

**Monitoring inklinace k extremismu u zájemců
hlásících se do řad Policie České republiky**

Bakalářská práce

**Monitoring of inclination to extremism by applicants asking for a job by
Police of the Czech Republic**

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE
Mgr. Ondřej KOLÁŘ

AUTOR PRÁCE
Jakub OUŘEDNÍK

PRAHA
2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Ve Strakonících, dne 14.03 2022

Jakub OUŘEDNÍK

ANOTACE

Bakalářská práce si klade za cíl zmonitorovat, v jaké míře projevují zájem o přijetí do služebního poměru Policie České republiky a ostatních bezpečnostních sborů, osoby, u nichž je podezření, že mají tendence inklinovat k extremismu. Dále jestli existuje nějaké procento lidí, u kterých se jejich extremistické sklony při přijímacím řízení nepodaří odhalit vůbec a oni jsou následně přijati do služebního poměru. Bakalářská práce je zaměřena i na to, jaké jsou možnosti a způsoby přijímacích pracovníků tyto jevy odhalovat. Bakalářská práce také vysvětluje pojem extremismu a jeho ukotvení v českém právu, popisuje i organizační složky bezpečnostních sborů, které se extremismem zabývají. V neposlední řadě práce shrnuje, kolik příslušníků bezpečnostních sborů bylo stíháno za protiprávní jednání s extremistickým podtextem.

KLÍČOVÁ SLOVA

extremismus, Policie České republiky, přijímací řízení, Vězeňská služba, Celní správa, psychologie, personální pracoviště, bezpečnostní sbory

ANNOTATION

The Bachelor's thesis aims to monitor the extent to which persons who are suspected of having tendencies towards extremism show an interest in being accepted into the service of the Police of the Czech Republic and others security forces. Furthermore, if there is any percentage of people whose extremist tendencies are not detected at all during the admission procedure and they are subsequently accepted into the service. The Bachelor's thesis also focuses on the possibilities and ways of admission workers to detect these phenomena. The Bachelor's thesis also explains the concept of extremism, its anchoring in Czech law and the organizational components of the security forces that deal with extremism. Last but not least, the thesis summarizes how many members of the security forces were prosecuted for illegal acts with an extremist subtext.

KEYWORDS

extremism, Police of the Czech Republic, admissions, Prison service of the Czech Republic, Customs administration of the Czech Republic, psychology, personnel workplace, security forces

Poděkování:

Tímto bych chtěl poděkovat panu Mgr. Jiřímu Procházkovi za vedení práce v její první části, dále a zejména, panu Mgr. Ondřeji Kolářovi za vedení práce v její druhé části, za cenné rady při jejím zpracování a za předání osobních zkušeností z praxe. Poděkovat bych chtěl i všem pracovníkům oslovených personálních a psychologických pracovišť za jejich čas a ochotné vyplnění zasláného dotazníku.

Obsah	
Úvod	5
2) Teoretická část:.....	7
2.1) Obecná definice extremismu a jeho ukotvení v českém právu	7
2.2) Postoj bezpečnostních sborů k extremismu	13
2.3) Vyhodnocování extremismu na území České republiky	17
2.4) Extremismus jako problém u bezpečnostních sborů	22
2.5) Přijímací řízení k dalším bezpečnostním sborům	24
2.6) Zdravotní prohlídka jako nástroj k odhalení extremistických tendencí	27
2.7) Psychologické vyšetření jako nástroj k odhalení extremistických tendencí	27
3) Praktická část:.....	34
3.1) Metodika	34
3.2) Vyhodnocení odpovědí z psychologických pracovišť	36
3.3) Vyhodnocení odpovědí z personálních pracovišť Policie České republiky	41
3.4) Vyhodnocení odpovědí ze zdravotních pracovišť Policie České republiky	44
3.5) Počty nepřijatých uchazečů z důvodu inklinace k extremismu v období od roku 2015 do současnosti	45
3.6) Statistika stíhaných příslušníků bezpečnostních sborů za trestné činy s extremistickým podtextem	45
4) Vyhodnocení hypotéz	49
5) Závěr	52
6) Seznam použité literatury	56
7) Seznam použitých obrázků	60
8) Přílohy	60

Úvod

Jako téma bakalářské práce jsem si zvolil „Monitoring inklinace k extremismu u zájemců hlásících se do řad Policie České republiky“. Téma jsem si zvolil sám a to z toho důvodu, že mě problematika extremismu dlouhodobě zajímá. Jelikož jsem sám policista, tak se rámci své praxe občas setkávám s názory kolegů, které, dle mého soudu, vykazují některé prvky extremismu a rasové nesnášenlivosti, byť mohou být vyřčeny s nadsázkou. Bezpečnostní sbory, jak je obecně známo, již ze své podstaty lákají do svých řad zájemce, kteří mohou více tíhnout k extremismu, než například zájemci o práci v jiném odvětví státní správy. Proč? Zejména bych řekl, že je to možnost držení zbraně, také z povahy služby vyplývající „ochrana vlasti a národa“, v neposlední řadě i pevný řád a jasná hierarchie v bezpečnostních sborech. Hlavní myšlenka této práce tedy tkví v tom, jestli je Policie České republiky, Vězeňská služba České republiky či Celní správa České republiky, schopna v rámci přijímacího řízení odhalit zájemce, kteří se hlásí do jejich řad a nějakým způsobem inklinují k extremismu. Další otázkou je, jestli bezpečnostní sbory vůbec mají vypracovanou metodiku na odhalování extremistů, kteří se hlásí do služebního poměru – i to je tématem této práce. Za tímto účelem jsem obeslal vybraná psychologická a personální pracoviště Policie České republiky, Vězeňské služby České republiky a Celní správy České republiky s dotazníkem, ve kterém se ptám, jestli personalisté a psychologové, v rámci přijímacího řízení nějakým způsobem odhalují, že zájemce o práci u bezpečnostního sboru tíhne k extremismu. Dále, jaká je strategie k jejich odhalování a jestli si vedou statistiku, kolik zájemců bylo pro podezření z inklinace k extremismu nepřijato do řad daného bezpečnostního sboru. Také mi přišlo nezbytné, mimo monitoring inklinace k extremismu u zájemců hlásících se do řad bezpečnostních složek, zjistit i to, jestli mají bezpečnostní sbory problém s výskytem extremistů v řadách již sloužících příslušníků. A to zejména kvůli tomu, abych zhodnotil, do jaké míry funguje síť přijímacího řízení, bez ohledu na to, jestli jsou zájemci tíhnoucí k extremismu u přijímacího řízení cíleně zjišťování či ne. Za tímto účelem jsem oslovil Policejní prezidium České republiky s dotazem, kolik příslušníků Policie České republiky bylo v rozhodném období (2015 – 2021) kázeňsky či trestně řešeno pro jednání s extremistickým podtextem. Vyhodnotil jsem také Zprávy o projevech extremismu a předsudečně

nenávisti na území České republiky v rozhodném období, kde je zmíněno, kolik příslušníků bezpečnostních sborů byl v daném roce stíháno pro protiprávní jednání s extremistickým podtextem. Celá práce by tedy měla poskytnout ucelený obraz toho, jestli bezpečnostní sbory v České republice cíleně odhalují v přijímacím řízení zájemce tíhnoucí k extremismu. Následně také to, jestli mají bezpečnostní sbory problém s těmi příslušníky, kteří, ač mají extremistické sklony, stejně prošli sítím přijímacího řízení a následně byli stíháni za jednání, které má znaky extremismu.

Při psaní bakalářské práce jsem, kromě základních právních norem, kterými jsou zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, zákon o Policii České republiky, zákon o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky a zákon o Celní správě České republiky, použil jako zdroj dostupnou odbornou literaturu. Čerpal jsem z knihy Jana Charváta: Současný politický extremismus a radikalismus, jeho kniha uvádí do problematiky politického extremismu a vysvětluje myšlenky jeho levicových i pravicových norem. Štefan Danics pak ve své publikaci Extremismus – hrozba demokracie, vymezuje podstatu extrémního chování a shrnuje základní informace o politickém extremismu, stejně jako další kniha od Štefana Danicse, kterou publikoval s Tomášem Kamínem pod názvem Extremismus, rasismus a antisemitismus. Dále jsem použil dvě díla Barbory Vegrichtové, a to Extremismus a společnost a Symbolika kriminálního tetování. V první knížce autorka seznamuje s podstatou extremismu, nejvýznamnějšími extremistickými subjekty v České republice, trestnou činností a propagandou extremistů. V druhé publikaci pak, jak už název napovídá, rozebírá tetování v kriminálním prostředí. Neméně nápomocné mi byly i internetové zdroje a to především na webu Ministerstva vnitra České republiky, kde je o problematice extremismu obsáhle pojednáno.

2) Teoretická část:

2.1) Obecná definice extremismu a jeho ukotvení v českém právu

Slovo *extrém* pochází z latiny a jeho význam je „nejvzdálenější“ nebo „nejkrajnější“. Na pomyslné politické přímce tento pojem poukazuje na takovou pozici, která je tedy nejvzdálenější, nejkrajnější od politického středu, ať už doleva nebo doprava. Většinou se však pod pojmem extremismus chápe jakákoliv ideologie nebo aktivita, která cílí proti stávajícímu politickému systému jako takovému, chce jej zlikvidovat a nahradit svojí přijatelnou alternativou. O této alternativě se většinou předpokládá, že bude nedemokratická, diktátorská a bude porušovat lidská práva.¹

Ministerstvo vnitra České republiky definuje extremismus jako: *„vyhraněné ideologické postoje, které vybočují z ústavních, zákonných norem, vyznačují se prvky netolerance, a útočí proti základním demokratickým ústavním principům, tak jak jsou definovány v českém ústavním pořádku. Mezi tyto principy patří úcta k právům a svobodám člověka a občana, svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát, nezměnitelnost podstatných náležitostí demokratického právního, svrchovanost lidu, volná soutěž politických stran respektujících základní demokratické principy a odmítajících násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů, ochrana menšin při rozhodování většiny, svoboda a rovnost lidí v důstojnosti a právech, nezadatelnost, nezczitelnost, nepromlčitelnost a nezrušitelnost základních práv a svobod bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národního a sociálního původu, příslušnosti k národnosti nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení“.*²

V právu není pojem extremismus nijak definován. Zejména v souvislosti s rasově motivovanou trestnou činností se můžeme setkat s pojmem extremistická trestná činnost nebo trestná činnost s extremistickým podtextem. Pod tímto pojmem

¹ CHARVÁT J., *Současný politický extremismus a radikalismus*, 1. vyd. Praha: Portál 2007. 184 s. ISBN 978-80-7367-098-6, Terminologie, s. 9.

² MINISTERSTVO VNITRA. Co je extremismus. In: mvcr.cz [online]. [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/co-je-extremismus.aspx>

Ministerstvo vnitra rozumí ty formy trestné činnosti, o nichž je důvod se domnívat, že byly extremistickými postoji motivovány nebo ovlivněny.³

V dlouhodobém horizontu je ale zřejmé, že pojem extremistická trestná činnost s extremistickým podtextem, extremistická kriminalita apod. jsou pojmy neudržitelné a značně omezující. Začátek 21. století přinesl řadu nových jevů, kterými bude zapotřebí se v blízké budoucnosti zabývat. Takže pojmy jako jsou trestný čin z nenávisti, přečin z nenávisti nebo nenávistný incident jsou bezesporu objektivnější, než doposud užívané výrazy. Nelze totiž vyloučit, že skupiny osob nebo jednotlivci mohou být napadáni z řady nenávistných pohnutek, které však v trestněprávní rovině nebudou takto vnímány, zohledňovány ani postihovány.⁴

V mnoha odborných publikacích se rovněž hovoří o tzv. rasově motivované trestné činnosti, přičemž toto označení úplně přesně nevystihuje motivy tohoto typu kriminality. Řada trestných činů, které spočívají v útoku proti jinému, není motivována jen rasovou nenávistí, ale i jinými pohnutkami. V anglosaském prostředí se používá termín „hate crime“ neboli trestný čin z nenávisti. V praxi se může jednat především o trestné činy násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci hanobení národa, rasy a přesvědčení, podněcování k národnostní a rasové nenávisti, výtržnictví, vraždy ublížení na zdraví, omezování osobní svobody, porušování svobody sdružování a shromažďování, poškození cizí věci, genocida, podpora a propagace hnutí směřujících k potlačování práv a svobody člověka a persekuce obyvatelstva.⁵

Extremismus je všeobecně dělen na politický, náboženský, ekologický a národnostní. U ozbrojených sborů se setkáváme především s extremismem politickým, ten je politology vymezován jako „antíteze“ liberální demokracie,

³ MINISTERSTVO VNITRA. Co je extremismus. In: mvcr.cz [online]. [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/co-je-extremismus.aspx>

⁴ VEGRICHTOVÁ B., *Extremismus a společnost*, 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o., 2017. 320 s. ISBN 978-80-7380-665-1, Kriminalita s extremistickým podtextem, s. 25.

⁵ MÁDR J.; Růžička M. *K některým problémům vztahujících se k dokazování trestných činů spojených s extremismem*. Státní zastupitelství, 2005, č. 11, s. 2

s tím, že je doprovázen extremistickými veřejnými postoji, včetně organizované činnosti v rámci extremistických politických subjektů.⁶

Politický extremismus využívá občanských práv a dalších demokratických možností, aby vstoupil do kontaktu s velkými masami veřejnosti, s opozičními stranami a organizacemi, které jsou zaměřeny na převzetí státní moci, stranou jakékoli demokratické kontroly a cílí na obyvatele sociálně ohrožených a nespokojených vrstev společnosti.⁷

Politický extremismus je dělen na pravicový a levicový

Termíny pravicový (pravice) či levicový (levice) pocházejí z období Francouzské revoluce. Během této revoluce v roce 1789, při prvním setkání Generálních stavů, seděli aristokraté věrní králi po jeho pravici, radikálové pak společně se zástupci třetího stavu, seděli po jeho levici. Pravice tímto představovala síly usilující o restauraci monarchie a opírala se o šlechtu a církev, kdežto levice byla oproti tomu reprezentována nastupující střední třídou požadující nahrazení monarchie republikou. Toto rozdělení můžeme vnímat jako první politické rozdělení v Evropě. V průběhu 19. a 20. století došlo v nově zkonstituovaném politickém prostoru k významným změnám. Podpora monarchie a privilegovaných vrstev mezi konzervativci pomalu slábla a byla nahrazena podporou tradičních hodnot, jako jsou obce, rodiny a církve. Liberální strany se z druhé strany stále více zaměřovaly na omezování státních regulací ekonomiky, na podporu volného trhu. Tak se pomalu rodil kapitalismus, tak jak jej známe teď. Volání po větší rovnoprávnosti ve společnosti se přesunulo do gesce třetího aktéra, kterým bylo organizované dělnictvo a jeho zástupci v podobě masových stran socialistického typu. Tyto strany se stavěly jak proti kapitalismu, tak i proti tradicionalismu a církvi, čímž se okamžitě dostaly do opozice vůči konzervatismu i liberalismu. Nástup těchto socialistických stran byl natolik rychlý a důrazný, že donutil oba dřívější rivaly – konzervativce a liberály, aby se postavili společně

⁶ DANICS Š., T. KAMÍN., *Extremismus, rasismus a antisemitismus*, 2. rozšířené vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze 2008, 147 s. ISBN 978-80-7251-286-7, Kapitola 1.2.6. Obecné rysy politických extremistů, s. 32.

⁷ DANICS Š., *Extremismus – hrozba demokracie*, 1. vyd. Praha: Police History. 2002, 128 s, ISBN 978-80-8647-707-7

novému soupeři. Ze sporu těchto, již pouze dvou, politických křídel, se navíc začala krystalizovat politická uskupení, která dnes označujeme za extremistická. Tam, kde socialističtí radikálové odmítali kapitalismus i stát, se uchýlil komunismus, tam, kde se konzervativci odmítali smířit s nástupem sekularizované občanské společnosti, začaly vznikat zárodky fašismu, a konečně tam, kde pronikla liberální tradice do neautoritářského socialismu, se začal šířit anarchismus. V průběhu druhé poloviny 20. století vstoupila do politiky nová témata, která toto tradiční dělení poněkud pozměnila. Obecně se jednalo o otázky lidských práv, ochrany přírody a migrace. Pozitivní postoj k nim byl poznávacím signálem pro levici, odpor či despekt k nim, společně se zastáním kapitalismu, svobodného trhu či liberalismu zase pro pravici.⁸

Levicový extremismus tedy směřuje k tomu, že klade do popředí princip rovnosti a snaží se jej rozšiřovat na všechny oblasti života. Zatímco v komunismu je zásadou rovnosti překryta idea individuální svobody, v anarchismu platí každá forma státnosti za represivní. Ve zdůrazňování fundamentální lidské rovnosti se sice levicově extremistické doktríny shodují s demokratickým ústavním státem, ovšem vyvozují z tohoto etického základního principu důsledky, které je možné považovat za radikální či extremistické. Žádají totální osvobození člověka od všech společenských tlaků a považují principiálně realizovatelné dosažení řádu bez panství tvořeného rovnými a svobodnými lidmi. Zatímco nutnost omezení rasistických a neonacistických projevů není nikým vážně zpochybnována, u levicového extremismu již taková shoda není. Je to zdůvodňováno tím, že na rozdíl od nacismu, komunismus jako politická filosofie vychází z humanistických tradic, z myšlenky solidarity s utlačovanými a víry ve zdokonalení lidského ducha.⁹

Česká společnost vnímá od dob sametové revoluce, kdy se u nás začal extremismus silněji projevovat, jako výraznější hrozbu extremismus pravicový, oproti tomu levicovému. Nejzazší formy pravicového extremismu dosahují často

⁸ CHARVÁT J., *Současný politický extremismus a radikalismus*, 1. vyd. Praha: Portál 2007. 184 s. ISBN 978-80-7367-098-6, Terminologie, s. 15

⁹ VEGRICHTOVÁ B., *Extremismus a společnost*, 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o., 2017. 320 s. ISBN 978-80-7380-665-1, Historické kořeny levicového extremismu, s. 91.

brutální podoby, vzpomeňme na rasistickou vraždu Oty Absolona v roce 2001 ve Svitavách nebo na žhářský útok v roce 2009 ve Vítkově. K tradičnímu pravicovému extremismu je v naší společnosti zakořeněn odpor také kvůli tomu, že česká společnost má neblahou zkušenost s nacisty za druhé světové války. Nicméně pravicově extremistická scéna prochází pružným vývojem. Vývoj scény je v první řadě důsledkem aktivního boje státu proti extremismu a tímto bojem vzniklým protiextremistickým opatřením. V druhé řadě je do značné míry ovlivněn i rostoucí mezinárodní provázaností, čemuž jistě napomáhá rozmach sociálních sítí a informačních technologií. V rámci toho si mohou extremisté předávat své zkušenosti a dynamičtěji organizovat svá setkání. Z hlediska politologie se však současná extrémně pravicová scéna těžko uchopuje. Extremistické skupiny či jedinci v průběhu času a s ohledem na společenský vývoj, flexibilně mění svoje postoje a názory. Pro pravicově extremistickou scénu nebyl a není dogmatem ucelený systém politických názorů. Jejich dogmatem je neustálé hledání nepřátel a agresivní vymezování vůči nim.¹⁰

Jak uvádí Audit národní bezpečnosti zpracovaný Ministerstvem vnitra, tak: „*Pro většinu pravicových extremistů není klíčové, zda se hlásí k nacismu, fašismu, či k českému vyhrocenému nacionalismu. V této oblasti dovedou dělat často těžko uvěřitelné názorové obraty, konzistentnost je výjimkou. Napříč všemi názorovými proudy se shodnou na jediné věci – na nenávisti k určitým minoritním skupinám obyvatel. V České republice je tato nenávist specificky zaměřená primárně proti Romům, Židům, dále k jiným etnickým a národnostním menšinám, cizincům, sexuálním menšinám, bezdomovcům či narkomanům. Od roku 2015 se stupňuje v souvislosti s terorismem a migrací nenávist k muslimům a imigrantům*“.¹¹

Audit národní bezpečnosti se dále zmiňuje o tom, že dalším důležitým prvkem pravicově extremistické scény je odlišné vystupování uvnitř komunity s tím, jak extremisté vystupují navenek. Uvnitř svého společenství se extremisté nebojí projevovat své extrémní názory, nebojí se uskutečňovat aktivity, které jsou jednoznačně v rozporu se zákonem, kdežto ve většinové společnosti tyto názory

¹⁰ MINISTERSTVO VNITRA, *Audit národní bezpečnosti*, In: mvcr.cz [online]. [cit. 2022-03-07], s 28, Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/cthh/soubor/audit-narodni-bezpecnosti.aspx>

¹¹ MINISTERSTVO VNITRA, *Audit národní bezpečnosti*, In: mvcr.cz [online]. [cit. 2022-03-07], s 28, Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/cthh/soubor/audit-narodni-bezpecnosti.aspx>

a aktivity záměrně skrývají. Tím se jim daří nábor nových členů a sympatizantů, protože navenek působí téměř nevinně a nabízejí rychlá a snadná řešení na složité otázky. To jsme mohli vidět v případě některých protiromských shromáždění v roce 2013. Zde se ukázalo, že některé názory a aktivity extremistů převzala část majority. Tak tomu bylo i na sídlišti Máj v Českých Budějovicích, kde několik dní v kuse probíhaly protiromské demonstrace za použití násilí ze strany demonstrujících, většinou občanů na hony vzdálených extremistům – avšak situaci zde vygradovali právě pravicoví extremisté. Od roku 2015 navíc dochází ke změně na extremistické scéně. Tradiční pravicově extremistické skupiny, tak jak jsme je znali z 90. let či ze začátku 21. století, jako byl například Národní odpor, ustupují do pozadí. Už nemají co nabídnout a ve většinové společnosti se jeví jejich názory jako nepřijatelné, a to zejména pro svou přílišnou radikálnost některých členů. Nicméně s migrační vlnou, která začala právě v roce 2015 a s teroristickými útoky v západní Evropě, které migrační vlnu téměř paralelně doprovázely, stále častěji nalézaly podporu proti imigrantské a proti muslimské subjekty či hnutí. Zpravidla v nich nenalezneme lidi, kteří by byli spojeni s tvrdým jádrem extremistické scény. Důraz také kladou na to, aby se pohybovali v mezích zákona. V těch ambicióznějších hnutích se také, alespoň na vyšších pozicích, pohybují lidé, kteří jsou vzdělaní, mají dobré schopnosti a jsou finančně zajištěni. Těm se pak na svou stranu daří získávat i veřejně známé osobnosti, včetně politiků. Jejich vnější projev a aktivity se ovšem podobají těm, jako mají tradiční extremistické subjekty. To však nemění nic na tom, že působí kultivovaněji, stojí za nimi nezřídka i známé osobnosti a tak se jim daří oslovovat širší veřejnost.¹²

Audit národní bezpečnosti k tomuto také zmiňuje, že: *„Spojujícím prvkem extremistických uskupení není ideologie, ale nenávisť podle etnického, náboženského či jiného klíče. Ve všech etapách české novodobé historie platilo, že tyto subjekty dokáží formulovat problém, ale nedokáží ho řešit. Jimi navrhovaná řešení jsou na první pohled zpravidla velmi snadná a rychlá, ale často jsou v rozporu s obecně uznávanými demokratickými principy nebo se zákonem. Naopak jen zvyšují společenské napětí a zužují prostor pro hledání*

¹² MINISTERSTVO VNITRA, *Audit národní bezpečnosti*, In: mvcr.cz [online]. [cit. 2022-03-07], s 29, Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/cthh/soubor/audit-narodni-bezpecnosti.aspx>

*konstruktivního řešení. Růst významu extremistických hnutí znamená polarizaci a štěpení společnosti. Nedílnou součástí extremistické scény, která vždy vyžaduje zvýšenou pozornost, jsou radikalizovaní militantní jedinci či skupiny, které se nezdrahají použít násilí k prosazování svých cílů a proti jiným skupinám osob. Ti se dopouštějí násilí vůči osobám z řad jejich nepřátel, zejména názorových oponentů, ale i vůči policii, která pro ně zosobňuje „státní moc“. Radikalita těchto osob může být snadno zneužitelná jednotlivými názorovými vůdci, kteří se obvykle přímo fyzického násilí nedopouštějí, ale inspirují k němu jiné osoby. V době internetu představuje značné riziko i seberadikalizace osob, které se běžně nezapojují do veřejných extremistických aktivit a bezpečnostním složkám tudíž nejsou známy“.*¹³

Obecně tedy lze říct, že pravicový extremist je člověk inspirovaný nacionální, rasovou či etnickou záští, sympatizující s historickým fašismem nebo nacismem, kdežto levicový extremist záští sociální, třídní, antikulturní, sympatizující s historickým komunismem nebo anarchismem.¹⁴

Pakliže bychom nárůst extremismu, ať už pravicového či levicového, ve společnosti přehlíželi, hrozí destabilizace České republiky, radikalizace společnosti, nárůst animozit mezi různými společenskými skupinami, dehumanizace protivníků, eskalace násilí a v konečném důsledku i opětovné ovládnutí země totalitní cizí mocností. Z pohledu jednotlivce lze hovořit o ztrátě či výrazném snížení sociálního, ekonomického i psychologického komfortu.¹⁵

2.2) Postoj bezpečnostních sborů k extremismu

Pokud jde o Policii České republiky, její činnost je stanovena zákonem o Policii České republiky č. 273/2008 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Ten mimo jiné hovoří o tom, že úkolem Policie je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřní bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými

¹³ MINISTERSTVO VNITRA, *Audit národní bezpečnosti*, In: mvcr.cz [online]. [cit. 2022-03-07], s 29, Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/cthh/soubor/audit-narodni-bezpecnosti.aspx>

¹⁴ CHARVÁT J., *Současný politický extremismus a radikalismus*, 1. vyd. Praha: Portál 2007. 184 s. ISBN 978-80-7367-098-6, Krajní pravice a levice, s. 84-121

¹⁵ MINISTERSTVO VNITRA. *Koncepce boje proti extremismu a předsudečné nenávisti 2021-2026*. [online]. [cit. 2022-03-08], s 40. Dostupné z: http://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/koncepce-2021-2026.pdf

předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.¹⁶

Dále Etický kodex Policie České republiky mj. hovoří o tom, že cílem Policie České republiky je chránit bezpečnost a pořádek ve společnosti, prosazovat zákonnost, chránit práva a svobody osob a závazkem Policie České republiky vůči společnosti je mj. uplatňovat rovný a korektní přístup ke každé osobě bez rozdílu, v souladu s respektováním kulturní a hodnotové odlišnosti příslušníků menšinových skupin všude tam, kde nedochází ke střetu se zákony.¹⁷

Z těchto definic vyplývá, že pokud by příslušník Policie České republiky tíhnul k extremismu, dostal by se tak do přímého rozporu jednak se zákonem o Policii České republiky v první řadě, tak i s Etickým kodexem Policie České republiky v řadě druhé, neboť by nemohl nestranně chránit bezpečnost osob a majetku a nemohl by uplatňovat rovný a korektní přístup ke každé osobě bez rozdílu – byl by hnán předsudečnou nenávistí při jednání s občany, kteří se neřadí do jeho vyhraněného ideologického postoje.

To samé platí i u Vězeňské služby České republiky, jakožto dalšího bezpečnostního sboru. Zákon č. 555/1992 Sb. o Vězeňské službě a justiční strážní, ve znění pozdějších předpisů, stanoví, že příslušník je povinen jednat s osobami ve výkonu zabezpečovací detence, ve výkonu vazby a ve výkonu trestu odnětí svobody vážně a rozhodně, respektovat jejich práva, zabraňovat krutému nebo důstojnost ponižujícímu zacházení s těmito osobami i mezi nimi navzájem a působit k naplňování účelu výkonu zabezpečovací detence, výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody.¹⁸

Také Článek 1 Kodexu profesní etiky zaměstnance a příslušníka Vězeňské služby České republiky uvádí, že Zaměstnanec Vězeňské služby České republiky vykonává profesi ve shodě s Ústavou České republiky, Listinou základních práv a svobod, se zákony a ostatními právními předpisy, s právem

¹⁶ Úplné znění zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, 9. vyd. Praha: Armex 2015. 87 s. ISBN 978-80-87451-35-9, Policie České republiky, s. 7.

¹⁷ Rozkaz policejního prezidenta č. 1/2005, kterým se vydává „Etický kodex Policie České republiky“, Příloha č. I

¹⁸ ÚPLNÉ ZNĚNÍ č. 1099., *Služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů; Policie ČR, vězeňská služba, BIS, zpravodajské služby*, Ostrava: Sagit 2015, 224 s, ISBN 978-80-7488-131-2, s. 174

Evropské unie, v souladu s doporučeními Evropských vězeňských pravidel, jakož i s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána, a zároveň činí vše nezbytné, aby jednal v souladu s ustanoveními Kodexu profesní etiky zaměstnance a příslušníka Vězeňské služby, tudíž se přímo vylučuje, aby zaměstnanec či příslušník Vězeňské služby České republiky inklinoval k extremismu, neboť by tím porušoval etický kodex.¹⁹

System bránění infiltraci extremistů je u Vězeňské služby České republiky dlouhodobě nastaven. Je ošetřen i interním nařízením. Vězeňská služba je oprávněna si vyžádat výpis z relevantních evidencí. Uchazeč o přijetí do pracovního poměru k Vězeňské službě rovněž prohlašuje čestným prohlášením, že „nepodporuje, nepropaguje nebo nesympatizuje s hnutím, které prokazatelně směřuje k potlačování práv a svobod člověka, nebo které hlásá národnostní, náboženskou nebo rasovou zášť vůči jiné skupině osob“. Současně s výše uvedenými kroky jsou také využívány možnosti psychologa při posuzování osobnostní způsobilosti uchazečů.²⁰

I další bezpečnostní sbor, o kterém se ve své práci zmiňují, má svůj rovný přístup ke všem osobám upraven zákonem. U Celní správy České republiky to je zákon č. 17/2012 Sb. o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, ve kterém je psáno, že celník i občanský zaměstnanec je při výkonu působnosti orgánů celní správy povinen dodržovat pravidla zdvořilosti a dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní.²¹

Celníci mají také svůj etický kodex, který přímo cílí na to, aby jeho příslušník uplatňoval rovný přístup ke všem. Etický kodex Celní správy České republiky tedy mimo jiné zmiňuje, že celník:

- „Respektuje důstojnost osob a uplatňuje rovný a korektní přístup k nim,

¹⁹ VĚZEŇSKÁ SLUŽBA., *Kodex profesní etiky zaměstnance a příslušníka Vězeňské služby České republiky*, Praha 2018, s. 2-3,

²⁰ MINISTERSTVO VNITRA. *Koncepce boje proti extremismu a předsudečné nenávisti 2021-2026*. [online]. [cit. 2022-03-08], s 41. Dostupné z: http://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/koncepce-2021-2026.pdf

²¹ ÚPLNÉ ZNĚNÍ č. 1085., *Celní předpisy: celní zákon, zákon o Celní správě ČR, prováděcí předpisy, zboží porušující práva duševního vlastnictví*, Ostrava: Sagit 2015, 136 s, ISBN 978-80-7488-113-8, s. 76

- Při výkonu služby i v soukromém životě zachovává dobrou pověst Celní správy České republiky a zdržuje se jednání, které by mohlo mít nepříznivý vliv na dobrou pověst Celní správy České republiky,

- Uvědomuje si, že vykonává službu ve prospěch veřejnosti, je si vědom, že jeho vzhled a chování má zásadní vliv na vnímání Celní správy České republiky v očích veřejnosti.²²

Celní správa má svůj postup v zamezení přijetí extremistů do služebního poměru upravenou v rámci vnitřního normativního aktu řízení. Ten spočívá v uplatňování personální diagnostické procedury u uchazečů o zařazení, zejména na ekonomicky, bezpečnostně či jinak citlivá systemizovaná místa a to jak u celníků, tak i občanských zaměstnanců. Při posuzování osobnosti uchazeče je kladen vysoký důraz na zjištění anormálních a extrémních jevů v osobnosti uchazečů. Celní správa dále provádí lustrace osoby uchazeče, věnuje se vzdělávání psychologů, personalistů či instruktorů služební přípravy a to i v oblasti extremismu. Prioritou se v dnešní době stala také oblast kybernetické bezpečnosti.²³

Jak již bylo výše zmíněno, levicoví extremisté jsou ze svého přesvědčení protisystémoví a bezpečnostní sbory České republiky pro ně představují jeden z pilířů současného systému, tudíž nelze předpokládat, že by člověk inklinující k levicovému extremismu vstoupil do řad Policie České republiky nebo jiného bezpečnostního sboru představující systém. U pravicových extremistů je však situace jiná, služba u bezpečnostních sborů, v nich může vyvolat pocit, že dělají něco pro vlast, pro národ. Proto se domnívám, že pokud u bezpečnostního sboru někdo tíhne k extremismu, je to k tomu pravicovému a to kvůli jeho nacionální a militantní podstatě.

²² MINISTERSTVO VNITRA. *Koncepce boje proti extremismu a předsudečné nenávisti 2021-2026*. [online]. [cit. 2022-03-08], s 40. Dostupné z: http://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/koncepce-2021-2026.pdf

²³ MINISTERSTVO VNITRA. *Koncepce boje proti extremismu a předsudečné nenávisti 2021-2026*. [online]. [cit. 2022-03-08], s 41. Dostupné z: http://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/koncepce-2021-2026.pdf

2.3) Vyhodnocování extremismu na území České republiky

Extremismus u bezpečnostních sborů každoročně vyhodnocuje Ministerstvo vnitra ve své Výroční zprávě o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky, kde dokonce v samostatném odstavci sleduje trestnou činnost příslušníků bezpečnostních sborů s extremistickým podtextem.

Trestnou činností příslušníků bezpečnostních sborů, nejen s extremistickým podtextem, se pak zabývá Generální inspekce bezpečnostních sborů. Ta sama je jedním z bezpečnostních sborů v České republice. Byla zřízena zákonem č. 341/2011 Sb. o Generální inspekci bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů. Jejím úkolem je vyhledávat, odhalovat a prověřovat skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, jehož pachatelem je:

- „příslušník Policie České republiky, celník, příslušník Vězeňské služby České republiky anebo příslušník inspekce (dále jen „příslušník“),

- zaměstnanec České republiky zařazený k výkonu práce v Policii České republiky nebo v inspekci, nebo

- zaměstnanec České republiky zařazený k výkonu práce v Celní správě České republiky anebo Vězeňské službě České republiky, pokud trestný čin byl spáchán v souvislosti s plněním jeho pracovních úkolů“.²⁴

Generální inspekce bezpečnostních sborů je tedy ze zákona povinna vyhledávat příslušníky, kteří by inklinovali k extremismu, porušovali tímto jednáním zákon a skutečnosti by nasvědčovali tomu, že byl spáchán trestný čin.

Dalším orgánem, který zabezpečuje informace o extremismu v České republice je pak Bezpečnostní informační služba. Jedná se o jednu ze tří zpravodajských služeb v České republice. Je přímo její povinností problematiku extremismu sledovat, neboť jí to ukládá zákon o Zpravodajských službách č. 153/1994 Sb, ve znění pozdějších předpisů. V něm mimo jiné stojí, že Bezpečnostní informační

²⁴ ÚPLNÉ ZNĚNÍ č. 920., *Služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů: nový zákon o Generální inspekci bezpečnostních sborů ; Policie ČR : vězeňská služba, BIS, zpravodajské služby*, Ostrava: Sagit 2012, 208 s, ISBN 978-80-7208-943-7, s. 191

služba zabezpečuje informace o záměrech a činnostech namířených proti demokratickým základům, svrchovanosti a územní celistvosti České republiky.²⁵ A právě proti demokratickým základům České republiky extremisté směřují. Situace na poli extremismu v České republice Bezpečnostní informační služba každoročně zhodnocuje ve své výroční zprávě.

Národní centrála proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování, je dalším subjektem, který se zabývá trestnou činností na poli extremismu. Jedná se o útvar Policie České republiky s celostátní působností. Vznikla v roce 2016 sloučením Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu a Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality. Dělí se na čtyři sekce, jednou z nich je právě „Sekce terorismu a extremismu“. Sekce terorismu a extremismu se dlouhodobě zaměřuje na trestnou činnost, identifikaci a odhalování projevů souvisejících s aktivitami nábožensky i politicky motivovaných extremistických hnutí, působení teroristických organizací i jednotlivců a malých skupin, které mohou usilovat o dosažení cílů prostřednictvím násilných metod a prostředků. Dále se zaměřuje na problematiku porušování lidských práv, jako je vyšetřování státního terorismu, zločinů genocidy nebo válečných zločinů, a obchod se zbraněmi a nebezpečnými materiály.²⁶ Národní centrála proti organizovanému zločinu svojí činnost každoročně shrnuje ve své výroční zprávě za předchozí rok, kde věnuje samostatnou kapitolu i problematice extremismu a terorismu. Ve zprávě za rok 2020 (zpráva za rok 2021 bude vydána v červnu 2022) zmiňují, že pandemie Covid a opatření přijatá proti jejímu šíření výrazně ovlivnila projevy a aktivity extremistických hnutí. V roce 2020 prakticky neproběhla žádná významnější veřejná shromáždění, demonstrace ani koncerty a dříve obvyklé akce pořádané extremistickými subjekty. Mediálně reflektovanou událostí byla účast a aktivní zapojení hooligans i osob aktivních v rámci pravicově-extremistického hnutí do protestu proti vládním opatřením dne 18. 10. 2020 v

²⁵ POKORNÝ L., JIŘÍ CHROBÁK, MARTIN FLIEGEL., *Zákon o zpravodajských službách České republiky: Zákon o Bezpečnostní informační službě; Zákon o Vojenském zpravodajství: komentář*, 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer 2018, 173 s. ISBN 978-80-7552-378-5, Zpravodajské služby a jejich postavení, s. 9.

²⁶ NCOZ, kancelář ředitele útvaru, oddělení tisku a prevence., *Výroční zpráva 2020*, In: policie.cz [online]. [cit. 2022-03-04], s 40, Dostupné z: <http://www.policie.cz/soubor/vyrocní-zprava-ncoz-2020.aspx>

Praze, kde došlo ke střetům s policií a výtržnostem ze strany účastníků shromáždění. Celkově se jak pravicové, tak i levicové hnutí soustředila zejména na působení v online prostoru.²⁷

Policie České republiky se však extremismem nezabývá pouze na celostátní úrovni prostřednictvím Národní centrály proti organizovanému zločinu. Na útvarech s územně vymezenou působností fungují specialisté, zpravidla zařazení ve Službě kriminální policie a vyšetřování. Na okresní úrovni jsou to příslušníci služby kriminální policie a vyšetřování při územních odborech, na krajské úrovni jsou to příslušníci služby kriminální policie a vyšetřování při krajském ředitelství. Jsou speciálně proškoleni v problematice extremismu. Jedná se o Výcvik specialistů Skupiny kriminální policie a vyšetřování problematiky extremismu a je složen ze tří částí. První část probíhá na Vyšší policejní škole Ministerstva vnitra v Brně a má název Extremismus a právo. Ve Vyšší policejní škole Ministerstva vnitra v Pardubicích probíhá druhá část s názvem Operativně pátrací činnost v prostředí extremistických skupin s využitím informátora a ve Školském účelovém zařízení Ministerstva vnitra v Praze Ruzyni probíhá třetí část: kurz Zhotovení, zpracování archivace digitálních obrazových dat. Cílem těchto vzdělávacích programů je prohloubit účastnícím se policistům právní a odborné znalosti a dovednosti při posuzování závadnosti jednání souvisejících s projevy extremismu v České republice.²⁸

Takto proškolení policisté zařazení na úrovni jednotlivých územních odborů či na úrovni krajských ředitelství policie, pak mají důležitý význam při preventivních opatřeních – získávají poznatky ze zájmového prostředí, na jejichž základě poté může být svoláno bezpečnostní opatření (např. závadové hudební produkce, oslavy, demonstrace, aj.), nebo přímo vyhledávají protiprávní jednání s extremistickým podtextem, např. na sociálních sítích.

²⁷ NCOZ, kancelář ředitele útvaru, oddělení tisku a prevence., *Výroční zpráva 2020*, In: policie.cz [online]. [cit. 2022-03-04], s 41, Dostupné z: <http://www.policie.cz/soubor/vyrocnizprava-ncoz-2020.aspx>

²⁸ VEGRICHTOVÁ B., *Extremismus a společnost*, 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o., 2017. 320 s. ISBN 978-80-7380-665-1, Historické kořeny levicového extremismu, s. 192.

Další složkou v rámci Policie České republiky, které se problematika extremismu přímo dotýká, je Pracovní skupina pro menšiny. V pracovní skupině pro menšiny, působí policisté, specializovaní na problematiku policejní práce ve vztahu k menšinám. Plní úlohu zprostředkovatele mezi policií a menšinovými společenstvími, nabízí členům menšin pomoc při řešení konkrétních problémů, spadajících do zákonné působnosti Policie České republiky. Zároveň působí jako konzultanté při řešení všech záležitostí, které se z policejního pohledu problematiky menšin týkají. Určení policisté také průběžně monitorují struktury menšin v lokalitě a podílí se na prevenci a potírání kriminality. Skupiny pro práci s menšinami byly v rámci Policie České republiky zřízeny od roku 2005 jako opatření, které by policistům usnadnilo kontakt a komunikaci s menšinami a uzavřenými komunitami. Tedy i preventivně působí proti extremismu.²⁹

Vězeňská služba České republiky je dalším bezpečnostním sborem, který s extremismem přichází často do styku. Osoby odsouzené k trestu výkonu odnětí svobody směřují více k přijetí extremistických názorů či postojů. Inklinace k násilí, hierarchie a vnitřní pravidla uvnitř věznic vytváří vysoce rizikový potenciál, který aktivizuje a zrychluje radikalizační procesy. Vyšetřování případů teroristických útoků či násilného extremismu ve světě odhalila, že pachatelé těchto skutků byli radikalizováni právě ve věznicích. Tato skutečnost stojí zvýšenou pozornost v bezpečnostní a preventivní oblasti ve věznicích. Pozornost v souvislosti s radikalizací uvnitř věznic je třeba věnovat podpoře uvězněných extremistů, kteří se nacházejí ve výkonu trestu nebo jsou stíháni vazebně. Podpora může přicházet z prostředí jejich sympatizantů nebo extremistů, se kterými společně působili, nicméně může mít i širší společenský rámec či mezinárodní charakter. Dále je také nutné si uvědomit, že odsouzení extremisté mohou i ve výkonu trestu pokračovat v trestné činnosti, šířit extremistické názory a verbovat nové členy do extremistické skupiny. Extremisté

²⁹ MINISTERSTVO VNITRA. Policie a menšiny. In: mvcr.cz [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/deni-na-sidlisti-maj-aktualni-informace-k-30-6-2014.aspx?q=Y2hudW09NA%3D%3D>

ve výkonu trestu odnětí svobody mohou rovněž představovat riziko pro pracovníky Vězeňské služby stejně jako pro ostatní vězně.³⁰

Vězeňská služba České republiky ve spolupráci s Policií České republiky a odborníky na danou problematiku vyvinula program SAIRO. Systém analytické identifikace radikalizace osob (SAIRO) je preventivní program, jehož vývoj začal v roce 2013 a jeho cílem je rozpoznání procesu radikalizace vězňů a zamezení dalšího šíření mezi vězni. V roce 2017 byla spuštěna webová aplikace, která slouží pro zaznamenávání radikalizace u osob ve výkonu trestu. Program obsahuje definované indikátory, které jsou dle důležitosti seřazeny do třech skupin. Jednotlivé indikátory jsou označeny body. Proces radikalizace je vyhodnocen automaticky matematickým přepočtem na základě „vzájemné provázanosti indikátorů“. Poté Vězeňská služba provede prověření výsledků, přezkoumá věrohodnost projevu radikalizované osoby psychologickým vyšetřením a zavede příslušná opatření pomocí intervenčního týmu. Program je veřejnosti nepřístupný, vstup do něj je omezen logovaným přístupem.³¹

Mohlo by se zdát, že se Celní správy problematika extremismu netýká, opak je pravdou. Při výkonu působnosti orgánu celní správy je celník oprávněn mj. zastavovat osoby a dopravní prostředky a provádět kontrolu osob, zavazadel, dopravních prostředků, jejich nákladu, a jiné.³² V roce 2012 byl v rámci standardních kontrolních činností mobilního dohledu zjištěn případ nalezení předmětů podporujících a propagujících hnutí směřující k potlačení práv a svobod člověka. Konkrétně se jednalo o vlajky, nože a světlice přepravované v osobním automobilu.³³ Dále mohou celníci v rámci své další působnosti „ochrany práv duševního vlastnictví“ narazit na nelegální zboží, které podporuje a propaguje hnutí směřující k potlačení práv a svobod člověka.

³⁰ VEGRICHTOVÁ B., *Extremismus a společnost*, 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o., 2017. 320 s. ISBN 978-80-7380-665-1, Radikalizace ve věznicích, s. 287.

³¹ SOCHOROVÁ M., *Radikalizace v českých věznicích*, Brno, 2019, 62 s, Bakalářská práce, Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, katedra Politologie, 17 s

³² Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě ČR, § 35, odst. 1, ve znění pozdějších předpisů

³³ CELNÍ SPRÁVA., *Informace o výsledcích činnosti Celní správy za rok 2012*. In: celnisprava.cz [online]. [cit. 2022-03-08]. Dostupné z: <http://www.celnisprava.cz/cz/statistiky/Vron%20zprvy/Informace%20o%20v%C3%BDsledc%C3%ADch%20C4%8Dinnosti%20Celn%C3%AD%20spr%C3%A1vy%20C4%8CR%20za%20rok%202012.pdf>

2.4) Extremismus jako problém u bezpečnostních sborů

To, že se v rámci přijímacího řízení podaří odhalit extremistu, neznamená, že je problém vyřešen. Příslušník se může radikalizovat během služebního poměru. Služba v bezpečnostních složkách je psychicky náročná a příslušník často přichází do styku s lidmi z nižších vrstev společnosti, s menšinami, s kriminálníky, s narkomany, a setkání s nimi není vždy příjemné. Když k tomu přidáme syndrom vyhoření, tak může velmi snadno docházet k radikalizaci policisty, dozorce ve věznici či celníka. A to vzhledem k tomu, že příslušník během své služby poznává povětšinou pouze to nejhorší z dané minority. Následně může dojít k vyhocování a vyostřování jeho názorů nebo postojů – k radikalizaci a k přijímání dalších vyhocených politických, sociálních či náboženských názorů.

Nicméně se v poslední době nesečkáváme s extremistickými kauzami, ve kterých by vystupovali příslušníci bezpečnostních složek, proto veřejností nemusí být extremismus u bezpečnostních sborů brán jako problém. Avšak, jak už bylo zmíněno, pokud bychom extremismus u bezpečnostních sborů přehlíželi nebo podceňovali, může dojít k bezprecedentnímu ohrožení ústavního zřízení České republiky. Vždyť ozbrojené složky chrání bezpečnost osob a majetku a mají ze své podstaty předcházet extremistickému jednání u občanů.

Extremismus je u příslušníků bezpečnostních sborů rizikem z toho důvodu, že působí uvnitř systému a působí na něj destruktivně. Systému, který má ze své povahy extremismus eliminovat. Vždyť důvody, proč Ministerstvo vnitra proti extremismu bojuje, jsou následující:

extremisté:

- „oslabují demokracii a mohou jí zničit – extremisté ve svých prohlášeních proklamují odpor vůči současnému politickému zakotvení České republiky a vyzývají k jeho změně,
- nerespektují koncept základních lidských práv,
- v případě získání moci rozpoutají teror, neboť násilí představuje jeden ze základních znaků činnosti extremistických skupin,

- stojí za násilnými činy z nenávisti, vč. vražd,
- cíleně šíří strach mezi skupinami lidí, které nezapadají do jejich ideologie
- urážejí oběti totalitních režimů a oběti extremistické činnosti.³⁴

Rád bych se však nyní zmínil o tzv. covidové situaci. Již Rada Evropské unie, ve svém závěru Rady nazvaný „Dopad pandemie Covid na hrozbu, kterou představuje terorismus a násilný extremismus, včetně dopadu na orgány pro boj proti terorismu a násilnému extremismu a jejich činnosti“ z 12. května 2022, zmiňuje, že se domnívá, že ve střednědobém až dlouhodobém horizontu mohou mít socioekonomické důsledky pandemie Covid negativní dopad na teroristické hrozby a hrozby v oblasti násilného extremismu, což v různých ideologických spektrech přispěje k rozvoji ohnisek radikalizace.³⁵

Socioekonomické důsledky pandemie dopadají i na příslušníky bezpečnostních sborů, to vše bylo umocněno dříve plánovanou vyhláškou o povinném očkování proti Covidu u příslušníků bezpečnostních sborů. Demonstrace, které proběhly v minulosti proti tzv. covidovým opatřením, byly v zásadě organizovány lidmi okolo předsedy Dělnické strany sociální spravedlnosti Tomáše Vandase, tzv. Volného bloku bývalého poslance Lubomíra Volného, iniciativy Chcíp PES, nebo jiných více či méně výrazných osob. Proslovy na těchto demonstracích nesou prvky populismu (nabízejí snadné a rychlé řešení) a radikalizace, někteří z účastníků vykřikují násilné výhrůžky směrem k představitelům státu. Do současné doby však nebylo myslitelné, aby některý z policistů veřejně vystoupil s projevem na podobné demonstraci, představil se jako příslušník Policie České republiky a veřejně zpochybňoval státem vydaná opatření proti šíření nemoci Covid 19 a jejich vymáhání. K tomuto bezprecedentnímu jednání došlo na demonstraci na Václavském náměstí v Praze dne 09. 01. 2022, kde se svými projevy vystoupili tři důstojníci Policie České republiky, za skandování

³⁴ MINISTERSTVO VNITRA. *V čem spočívá hrozba extremismu*. [online]. [cit. 2022-03-09], . Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/v-čem-spočívá-hrozba-extremismu.aspx>

³⁵ RADA EVROPSKÉ UNIE. *Rada schválila závěry o dopadech pandemie na vnitřní bezpečnost a hrozbu terorismu*. In: consilium.europa.eu [online]. [cit. 2022-01-18]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2021/06/07/covid-19-council-approves-conclusions-on-the-impact-of-the-pandemic-on-internal-security-and-terrorist-threat/>

přihlížejících demonstrantů slovy dobytek a hanba vůči vědeckému pracovníkovi Václavovi Hořejšímu a lékaři Milanu Kubkovi.³⁶

Ze zmíněného tedy vyplývá, že vedení bezpečnostních sborů před sebou může mít nový problém, s nímž se do současné doby nepotýkalo, a sice s radikalizací některých příslušníků, kteří nesouhlasí s proticovidovými opatřeními a inklinují k představitelům populistické scény. Výše uvedené jednání se samozřejmě také může odrazit na důvěryhodnosti policie v očích veřejnosti a k ochotě respektovat vydaná nařízení.

2.5) Přijímací řízení k dalším bezpečnostním sborům

Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů č. 361/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů, stanovuje předpoklady do jeho přijetí. Do služebního poměru může být přijat státní občan České republiky, který:

„a) o přijetí písemně požádá,

b) je starší 18 let,

c) je bezúhonný,

d) splňuje stupeň vzdělání pro služební místo, na které má být ustanoven,

e) je zdravotně, osobnostně a fyzicky způsobilý k výkonu služby,

f) je plně svéprávný,

g) je oprávněn seznamovat se s utajovanými informacemi podle zvláštního právního předpisu, má-li být ustanoven na služební místo, pro které se tato způsobilost vyžaduje,

h) není členem politické strany nebo politického hnutí, a jde-li o služební poměr příslušníka zpravodajské služby, ani odborové organizace,

i) nevykonává jinou výdělečnou činnost, s výjimkou činnosti podle § 48 odst. 4 písm. c) až e), h) a i) a § 68 odst. 2, a není členem řídicích nebo kontrolních orgánů právnických osob, které provozují podnikatelskou činnost.³⁷

³⁶ PARLAMENTNÍ LISTY., To nečekali. Průlom proti povinnému očkování na Václaváku. In: parlamentnilisty.cz [online]. [cit. 2022-03-08]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/To-necekali-Prulom-po-akci-proti-povinnemu-ockovani-na-Vaclavaku-688992>

Za fyzicky způsobilého se považuje občan, který vyhovuje požadavkům na tělesnou zdatnost, jež stanoví ředitel bezpečnostního sboru služebním předpisem pro výkon služebního místa, na které má být ustanoven.³⁸

Zdravotní způsobilost občana posuzuje poskytovatel pracovně-lékařských služeb na základě výpisu ze zdravotnické dokumentace vedené registrujícím poskytovatelem zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství, výsledku lékařské prohlídky a dalších potřebných vyšetření. Proti lékařskému posudku o zdravotní způsobilosti může podat občan návrh na přezkoumání poskytovateli pracovně-lékařských služeb, který posudek vydal.³⁹

Osobnostní způsobilost občana posuzuje psycholog psychologického pracoviště bezpečnostního sboru, zpravidla pracoviště místně příslušné tomu, kam se uchazeč hlásí, vždy v rámci Krajského ředitelství policie. V rámci Celní správy existuje psychologické pracoviště v Praze, Olomouci a Bochoři. Vězeňská služba má svoje psychologické pracoviště ve všech 35 věznicích v České republice. Proti závěru psychologa o osobnostní způsobilosti může podat občan návrh na přezkoumání vedoucím psychologického pracoviště bezpečnostního sboru.

Za osobnostně způsobilého se považuje občan, u něhož byly podle závěru psychologa bezpečnostního sboru zjištěny takové osobnostní charakteristiky, které jsou předpokladem pro výkon služby v bezpečnostním sboru. Ty stanoví vyhláška č. 487/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, v ní nalezneme osobnostní charakteristiky, které jsou předpokladem pro výkon služby v bezpečnostním sboru, tyto splňuje občan nebo příslušník, pokud je:

„a) intelektově v pásmu průměru nebo vyšším,

b) emočně stabilní,

c) psychosociálně vyzrálý,

³⁷ ÚPLNÉ ZNĚNÍ č. 920., *Služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů: nový zákon o Generální inspekci bezpečnostních sborů ; Policie ČR : vězeňská služba, BIS, zpravodajské služby*, Ostrava: Sagit 2012, 208 s, ISBN 978-80-7208-943-7, s. 10

³⁸ ÚPLNÉ ZNĚNÍ č. 920., *Služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů: nový zákon o Generální inspekci bezpečnostních sborů ; Policie ČR : vězeňská služba, BIS, zpravodajské služby*, Ostrava: Sagit 2012, 208 s, ISBN 978-80-7208-943-7, s. 11

³⁹ ÚPLNÉ ZNĚNÍ č. 920., *Služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů: nový zákon o Generální inspekci bezpečnostních sborů ; Policie ČR : vězeňská služba, BIS, zpravodajské služby*, Ostrava: Sagit 2012, 208 s, ISBN 978-80-7208-943-7, s. 11

- d) odolný vůči psychické zátěži,*
- e) s žádoucí motivací, postoji a hodnotami,*
- f) bez nedostačivosti v oblasti volných procesů,*
- g) bez nedostačivosti v oblasti poznávacích procesů,*
- h) bez nedostačivosti v oblasti autoregulace,*
- i) bez znaků nežádoucí agresivity a*
- j) bez psychopatologické symptomatiky.⁴⁰*

Dalším interním předpisem, který je důležitý v rámci psychologického vyšetření uchazeče, je Pokyn policejního prezidenta č. 231/2016. Tento stanoví organizaci činnosti psychologů, dále psychodiagnostické posouzení posuzované osoby pomocí psychodiagnostických metod, které tvoří zejména pozorování, rozhovor, anamnestické vyšetření, analýza objektivních údajů a použití psychologických testových metod. Tento předpis upravuje i zjišťování osobní způsobilosti uchazeče, a jiné.⁴¹

Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů též umožňuje, aby si bezpečnostní sbor ověřil, zda občan splňuje podmínky přijetí do služebního poměru. Za tímto účelem zpracovává jeho osobní údaje a je oprávněn si k osvědčení bezúhonnosti občana, mimo jiné požádat Policii České republiky o provedení šetření, které většinou známe pod pojmem „Pověst v místě bydliště“. V rámci uvedeného se především zjišťuje: pověst a chování v místě trvalého pobytu, občanská bezúhonnost, stupeň důvěry spoluobčanů z hlediska záruk a podmínek potřeby pro řádný výkon služby příslušníka bezpečnostního sboru, pozitivní a negativní morální a charakterové vlastnosti, záliby uchazeče, případně poměr k práci, styky s kriminálně zavadovými osobami, sklony k požívání alkoholu a jiných návykových látek, a v informačních systémech Policie České republiky evidované přestupky a jiné správní delikty.

⁴⁰ VYHLÁŠKA Č. 487/2004 Sb. o osobnostní způsobilosti, která je předpokladem pro výkon služby v bezpečnostním sboru, In: Sbíрка zákonů, 15. 09. 2004

⁴¹ Pokyn policejního prezidenta č. 231/2016

Zjištěné skutečnosti poté mohou být cenným nástrojem, jak odhalit člověka, který inklinuje k extremismu a hlásí se k bezpečnostnímu sboru. Pakliže je šetření v místě bydliště provedeno důkladně, může se šetření provádějící policista dozvědět důležité informace z okolí uchazeče o jeho povaze, stycích se závadovými osobami, inklinacích a podobně. Proto je tento nástroj jedním z nejdůležitějších v rámci přijímacího řízení k bezpečnostnímu sboru – zjišťují se informace, které o sobě sám zájemce v přijímacím řízení nesdělí. V informačních systémech Policie České republiky pak můžeme zjistit, jestli měl zájemce o služební poměr v minulosti nějaké „zkušenosti“ s policií, jaké bylo jeho postavení ve věci a o jakou záležitost šlo – lze zaznamenat každé registrované protiprávní jednání, od bagatelních přestupků až po trestné činy.

2.6) Zdravotní prohlídka jako nástroj k odhalení extremistických tendencí

Zdravotní prohlídka uchazeče o přijetí do služebního poměru, může být důležitým nástrojem při odhalení inklinace jedince k extremismu. Jedná se zejména o tetování, které může uchazeč v předchozích částech přijímacího řízení úmyslně zamlčet. V rámci zdravotní prohlídky se uchazeč o přijetí do služebního poměru vysvléká do spodního prádla, v této fázi řízení tedy těžko nějaké tetování zapře. Z toho důvodu je velmi důležité, aby měl lékař provádějící vyšetření povědomí o symbolice tetování, případně aby spolupracoval s jinými subjekty přijímacího řízení, jako například s personálním odborem nebo psychologickým pracovištěm.

2.7) Psychologické vyšetření jako nástroj k odhalení extremistických tendencí

V rámci psychologického vyšetření se klade důraz zejména na anamnestický rozhovor, kde se zjišťuje, jak uchazeč tráví volný čas, jaké má rodinné poměry, zda měl snížené známky z chování, jestli byl ve škole šikanován nebo jestli sám někoho šikanoval, jestli se dopustil nějakého protiprávního jednání a podobně. Vyjádření do dotazníku vychází pouze ze samotného a pravdivého vyjádření uchazeče. Dále jsou v rámci psychologického vyšetření uchazečem vyplňovány dotazníky, které jsou, mimo jiné, zaměřovány na hodnoty uchazeče. Zjišťuje se v

nich, z jakého důvodu se hlásí k bezpečnostnímu sboru a reálnost očekávání od výkonu služby. V některých testech jsou přímo škály, které zjišťují antisociální rysy osobnosti. Testy dokážou odhalit osoby, které mají postoje podobné jedincům, kteří porušují právo. Odhalují problémové chování a antisociální praktiky jedince. Vše by se dalo shrnout do komplexu, který obsahuje vlastnosti jako je slušnost, ohleduplnost, poctivost, zásadovost a morální zábrany, tedy schopnost dodržovat etický kodex příslušníka. Dotazníky a vyplněné materiály se mohou jevit tak, že vždy záleží na jedinci, co chce uvést a co raději vynechá. Pro odhalení skrytých motivů tak pomáhají psychologům tzv. lži skóry v některých dotaznících – ty mohou naznačit, zda uchazeč odpovídá podle skutečnosti nebo něco skrývá, eventuálně něco přibarvuje. Velmi užitečné jsou i tzv. projektivní techniky, které fungují nezávisle na vědomém vyjádření uchazeče a mohou odhalit, co „nekalého“ uchazeč o sobě nechce říci – může se jednat o známé kresby stromů, tzv. Baum testy, kresby postaviček, ale i další malůvky nebo písemné či jiné projektivní metody, k jejichž používání psychologové potřebují speciální výcviky nebo školení. V rámci psychologického vyšetření se psycholog uchazeče dotazuje, jestli má na těle tetování. Pokud uchazeč odpoví, že ano, psycholog se jej ptá, v kolika letech si nechal tetování vytvořit, co pro něj tetování znamená a jaký je význam tetování obecně. Toto může také dotvořit psychologický profil uchazeče. V tomto případě je tedy důležité, stejně jako u zdravotního vyšetření, spolupracovat s dalšími subjekty přijímacího řízení, zejména s lékařem prováděcím zdravotní prohlídku. A to z toho důvodu, aby bylo případně zjištěno, jestli uchazeč nějaké své tetování nezapřel, jelikož v rámci psychologického vyšetření nemusí všechna svá tetování přiznat.

2.8) Extremistická symbolika a tetování

Samostatnou kapitolu bych rád věnoval extremistické symbolice a tetování. Jak jsem již zmínil výše, jedná se o nejjednodušší prostředek, jak odhalit uchazeče s extremistickými sklony, který se hlásí do služebního poměru k bezpečnostním sborům. Nelze a priori tvrdit, že každý, na jehož těle se nachází tetování, které má extremistické znaky, je extremistou, avšak může to být důležitým vodítkem při dalším jednání s uchazečem.

Propaganda extremistických hnutí je velmi aktuálním a rozvíjejícím se fenoménem, představuje rozsáhlé spektrum metod a prostředků. Společným jmenovatelem této propagandy se využívání symbolů a symboliky, která je neoddelitelnou součástí prostředí extremistických skupin v České republice. Vegrichová zmiňuje, že symbolika těchto hnutí prochází proměnami a často účelovými modifikacemi v závislosti na bezpečnostní situaci, legislativě a společenských podmínkách. Extremisté sofistikovaně zakomponovali užívání symbolů do svých propagačních aktivit a povýšili jejich manifestaci na téměř spirituální a současně rituální úroveň. Extremistický symbol v podobě tetování představuje morální závazek, sounáležitost, bratrství a bezmeznou oddanost hnutí. Je poměrně rozšířeným identifikačním znamením sympatizantů a přívrženců extremistických idejí a jejich vidění světa. Symbolika extremistických skupin představuje jeden z nejpropracovanějších systémů nejazykové komunikace. Představitelé těchto skupin se mohou teoreticky veřejnou prezentací vybraných symbolů dle stávající právní úpravy dopustit protiprávního jednání. Současné české právo však nedisponuje žádným seznamem zakázaných symbolů, což by vzhledem ke stále probíhajícímu vývoji extremistické scény nebylo ani účelné. Užití tzv. závadové symboliky veřejným způsobem je proto zapotřebí hodnotit případ od případu. Objektivní hodnocení rovněž komplikuje skutečnost, že větší část symbolů užívaných zejména neonacisty může mít více významů.⁴²

Rozeznáváme především symboliku znaků, čísel, barev, hesel, zkratek, oblíbených oděvních značek, zobrazování osob nebo pozdravy.⁴³

Symbolika čísel:

Řada extremistických symbolů využívá čísel nebo jejich kombinací, přičemž jednotlivá čísla často představují pořadí písmen v abecedě. Nejčastěji využívaná kombinace čísel je 88, tato znamená zkratku HH (Heil Hitler). Číslo 18 reprezentuje iniciály Adolfa Hitlera (AH). Dalším číselným znakem užívaným v

⁴² VEGRICHOVÁ B., *Symbolika kriminálního tetování*, 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o., 2018. 234 s. ISBN 978-80-7380-693-4, *Extremistická uskupení a jejich tetování*, s. 114-115.

⁴³ LEBEDA D.; Gabařová Dana, *Symbolika extremistických hnutí* [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <http://docplayer.cz/2761197-Symbolika-extremistickyh-hnuti-david-lebeda-dana-gabalova.html>

neonacistickém prostředí je 14, odpovídající počtu slov ve větě: „We must secure the existence of our people and a future for white children!“ V českém prostředí má stejný význam i číslo 10 (My musíme chránit existenci svých lidí a budoucnost bílých dětí!). Číslo 28 odkazuje na skupinu whitepower music Blood and Honour (BH). Číslo 146 je číselný kód pro ADF – „Auf den Führer,“ heslo pro označení významnosti Adolfa Hitlera pro nacistickou ideologii. Číslo 198, rozděleno na 19/8, je číselným kódem pro SH – „Sieg Heil,“ to byl historický nacistický pozdrav. Číslo 311, je číselný kód pro Ku-Klux-Klan – 3krát jedenácté písmeno anglické abecedy, tedy K. Číslo 1347, rozděleno na 13/4/7 značí MDG – „Mit deutschem Gruß,“ neboli „S německým pozdravem.“ jedná se o odkaz na gestikulaci při nacistickém pozdravu, známém jako hajlování. Anarchisté používají číslo 161, které znamená AFA – Antifašistická akce.^{44,45}

Obrázek č. 1 - numerický symbol K18 1

zdroj: VEGRICHTOVÁ B., Symbolika kriminálního tetování, 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o., 2018. 234 s. ISBN 978-80-7380-693-4, s 135

Symbolika barev:

Neonacistické a neofašistické skupiny využívají barevnou symboliku odkazující ke Třetí říši. Barvami, které tyto skupiny využívají jsou bílá, červená a černá. Bílá, která obecně představuje čistotu a nevinnost, zde představuje čistotu bílé rasy. Červená je symbolem ohně a krve, v neonacistickém kontextu navíc pokrevního svazku, pro pravicové i levicové extrémisty je červená barvou revoluce. Černá barva pak znázorňuje odhodlání a smrt, nenávist. Pravicově extremistická hnutí

⁴⁴ LEBEDA D.; Gabařová Dana, *Symbolika extremistických hnutí* [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <http://docplayer.cz/2761197-Symbolika-extremistických-hnutí-david-lebeda-dana-gabalova.html>

⁴⁵ HANZLÍK A., *Symbolika extremismu a radikalizace odsouzených ve věznici Pankrác*, Kladno, 2020, 147 s, Diplomová práce, České vysoké učení technické v Praze, Fakulta Biomedicínského inženýrství, katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva, 43 s

využívají kombinaci všech tří barev nebo bílou a černou, v českém prostředí i bílou a červenou. Anarchistické hnutí používá červenou a černou nebo obě barvy samostatně, komunisti barvu červenou.⁴⁶

Symbolika zkratk:

Příznivci různých extremistických hnutí s oblibou používají zkratky, mezi ty pravicových extremistů patří například C18 (Combat18 /18-Adolf Hitler/), A. C. A. B. (All Corps are Bastards, tedy všichni policajti jsou bastardi), RAHOWA (Racial Holy War, česky: rasová svatá válka), HH (Heil Hitler), B&H (Blood and Honour – motto Hitlerjugend) dále výroky, hesla a texty proti islamizaci Evropy. Z literatury jsou pro pravicové extremisty nejzásadnější Turnerovy deníky.⁴⁷

Turnerovy deníky popisují násilnou revoluci ve Spojených státech amerických, která vede k pádu federální vlády Spojených států amerických a nakonec i vyhlazení všech Židů a nebílých, a ponechání celkové bílé populace na světě na čísle padesáti milionů.⁴⁸

Obrázek č. 2 - zkratka A.C.A.B. 2

zdroj: VEGRICHTOVÁ B., Symbolika kriminálního tetování, 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o., 2018. 234 s. ISBN 978-80-7380-693-4, s 142

Symbolika obrazů a znaků:

⁴⁶ LEBEDA D.; Gabařová Dana, *Symbolika extremistických hnutí* [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <http://docplayer.cz/2761197-Symbolika-extremistickyh-hnuti-david-lebeda-dana-gabalova.html>

⁴⁷ LEBEDA D.; Gabařová Dana, *Symbolika extremistických hnutí* [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <http://docplayer.cz/2761197-Symbolika-extremistickyh-hnuti-david-lebeda-dana-gabalova.html>

⁴⁸ WIKIPEDIA, *Turnerovy deníky*, In: wikipedia.org [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Turnerovy_den%C3%ADky

- obrazy, zpravidla zvířat spojovaných s žádanými cnostmi jako je síla, loajalita, odvaha,
- historické osobnosti nacistické ideologie nebo neonacistické scény,
- hákový kříž, vlajka nacistického Německa,
- severské runy,
- Totenkopf – symbol jednotek SS,
- symboly jednotlivých divizí jednotek SS,
- tetování hooligans.⁴⁹

Obrázek č. 3 - symbolika oblečení Grassel 3

zdroj: VEGRICHTOVÁ B., *Symbolika kriminálního tetování*, 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o., 2018. 234 s. ISBN 978-80-7380-693-4, s 147

⁴⁹ HANZLÍK A., *Symbolika extremismu a radikalizace odsouzených ve věznici Pankrác*, Kladno, 2020, 147 s, Diplomová práce, České vysoké učení technické v Praze, Fakulta Biomedicínského inženýrství, katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva, 44 s

Obrázek č. 4 - symbolika znaků Hooligans 4

zdroj: VEGRICHTOVÁ B., Symbolika kriminálního tetování, 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o., 2018. 234 s. ISBN 978-80-7380-693-4, s 154

Obrázek č. 5 - tetování odkazující na reálie nacistického Německa 5

zdroj: VEGRICHTOVÁ B., Symbolika kriminálního tetování, 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o., 2018. 234 s. ISBN 978-80-7380-693-4, s 129

3) Praktická část:

3.1) Metodika

Teoretická část představila základní terminologii extremismu a průběh přijímacího řízení k Policii České republiky. Abych naplnil cíle práce, rozhodl jsem postupovat kvantitativní metodou, a to v podobě dotazníkového šetření za účelem potvrzení nebo vyvrácení stanovených hypotéz. Dotazník jsem elektronicky odeslal na osm psychologických pracovišť při Krajských ředitelstvích Policie České republiky, stejný dotazník jsem odeslal i na Generální ředitelství Vězeňské služby a na psychologické pracoviště Generálního ředitelství cel. Několik šetření bylo provedeno pouze telefonicky z důvodu zaneprázdnění psychologických pracovišť. Z došlých odpovědí vyplynula nutnost dalšího dotazníkového šetření na personálních pracovištích Policie České republiky. Obeslány byly tedy i zvolená personální pracoviště, a to tam, kde dotazovaní psychologové uvedli, že úzce spolupracují s personalisty. Pro docílení kompletního obrazu o zjišťování inklinace k extremismu u uchazečů hlásících se do služebního poměru, byl dotazník odeslán i lékaři pracovně-lékařské služby Zdravotního zařízení Ministerstva vnitra, MUDr. Milanovi Nešpolovi. U něho probíhá zdravotní prohlídka zájemců hlásících se do služebního poměru v Jihočeském kraji.

Dotazníkové šetření proběhlo v lednu a v únoru roku 2022.

V bakalářské práci jsem si stanovil následující hypotézy:

H₁) K bezpečnostním sborům se hlásí zvýšené množství lidí, kteří tíhnou k extremismu, ale neprojdou sítí přijímacího řízení.

H₂) Bezpečnostní sbory se nijak speciálně nezaměřují na odhalení latentních extremistů při přijímacím řízení, avšak nemá to vliv na výskyt extremistů ve sborech.

H₃) Bezpečnostní sbory se nijak speciálně nezaměřují na odhalení extremistů při přijímacím řízení, což má za následek výskyt extremistů ve sborech.

Pro zjištění cíle práce a ověření či vyvrácení hypotéz byly stanoveny následující výzkumné otázky:

Psychologická pracoviště:

1) Je v rámci psychologického vyšetření u zájemce o služební poměr, zjišťováno, jestli tíhne k extremismu?

2) Pokud ano, jakým způsobem, existuje jasná metodika? – jedná se o například o cíleně zaměřené otázky v dotazníkovém šetření, nebo v rámci „anamnestického“ rozhovoru? Jak takový dotazník vypadá, resp. jak jsou otázky směřovány, jak je rozhovor veden? Případně prosím o popsání jakékoliv jiné použité metody, která je Vaším pracovištěm používána pro odhalení extremistických sklonů uchazeče.

3) Tetování – jaký význam přikládáte k tetování uchazeče, jsou Vám známy symboliky extremistického tetování, dokázali byste je poznat?

4) Vedete si statistiku uchazečů, kteří nebyli přijati do služebního poměru z důvodu inklinace k extremismu? Pokud ano, můžete mi ji, prosím, poskytnout? Pokud ne, plánujete toto v budoucnu zavést?

5) Spolupracujete či získáváte informace i z jiných částí přijímacího řízení (zpráva z místa bydliště, zdravotní prohlídka, atp.)? Pokud ano, jak s informacemi nakládáte?

6) Registrovali jste nárůst uchazečů, kteří nebyli přijati do služebního poměru z důvodu inklinace k extremismu v době pandemie Covid? Zaznamenali jste u uchazečů, kteří se hlásili do služebního poměru v době, kdy bylo povinné očkování u příslušníků Integrovaného záchranného systému, radikální až extremistické názory na problematiku Covid?

Personální pracoviště:

1) Je v rámci řízení o přijetí do služebního poměru u uchazeče zjišťováno, jestli tíhne k extremismu?

2) Pokud ano, jakým způsobem, existuje jasná metodika?

3) Tetování – jaký význam přikládáte k tetování uchazeče, jsou Vám známy symboliky extremistického tetování, dokázali byste je poznat? Dochází ze strany personálního pracoviště k analýze tetování uchazeče?

4) Vedete si statistiku uchazečů, kteří nebyli přijati do služebního poměru z důvodu inklinace k extremismu? Pokud ano, můžete mi ji, prosím, poskytnout? Pokud ne, plánujete toto v budoucnu zavést?

5) Spolupracujete či získáváte informace i z jiných částí přijímacího řízení (zpráva z místa bydliště, zdravotní prohlídka, psychologické vyšetření, atp.)? Pokud ano, jak s informacemi nakládáte?

6) Registrovali jste nárůst uchazečů, kteří nebyli přijati do služebního poměru z důvodu inklinace k extremismu v době pandemie Covid? Zaznamenali jste u uchazečů, kteří se hlásili do služebního poměru v době, kdy bylo povinné očkování u příslušníků Integrovaného záchranného systému, radikální až extremistické názory na problematiku Covid?

Zdravotnické pracoviště:

1) Je v rámci zdravotního vyšetření u zájemce o služební poměr, zjišťováno, jestli tíhne k extremismu, případně jak?

2) Pokud ano, jakým způsobem, existuje jasná metodika?

3) Tetování – jaký význam přikládáte k tetování uchazeče, jsou Vám známy symboliky extremistického tetování, dokázali byste je poznat?

4) Fotografujete tetování uchazeče a následně spolupracujete s dalšími subjekty přijímacího řízení?

3.2) Vyhodnocení odpovědí z psychologických pracovišť

V rámci praktického vyhodnocení Monitoringu inklinace k extremismu u zájemců hlásících se do řad Policie České republiky, jsem obeslal tato psychologická pracoviště:

Krajské ředitelství policie: Jihočeského kraje, Moravskoslezského kraje, Středočeského kraje, Olomouckého kraje, Plzeňského kraje, Karlovarského kraje, Jihomoravského kraje a Ústeckého kraje, abych zhodnotil, jak se situace liší napříč republikou,

dále jsem oslovil psychologické pracoviště Celní správy a psychologické pracoviště při Generálním ředitelství Vězeňské služby.

1) Je v rámci psychologického vyšetření u zájemce o služební poměr, zjišťováno, jestli tíhne k extremismu?

Policie České republiky: Odpověďmi ze zaslání dotazníku bylo zjištěno, že v rámci psychologického vyšetření v rámci přijetí do služebního poměru k Policii České, není tíhnutí k extremismu cíleně zjišťováno. Je zjišťováno pouze okrajově a zejména tehdy, pokud je psychologické pracoviště na uchazeče upozorněno ze strany pracoviště personálního. Poté případně dochází k cílenějšímu zaměření psychologů na tuto problematiku. V dotazníku zazněl i názor, že z pohledu psychologa jsou spíše než politické postoje, důležitější osobnostní rysy – avšak dle něj je možné, že extremistické postoje a extrémní osobnostní rysy spolu korelují.

Vězeňská služba: V rámci přijímacího řízení do služebního poměru je ze strany psychologů Vězeňské služby zjišťováno, jestli mají uchazeči extremistické sklony.

Celní správa: Inklinaci k extremismu psychologové Celní správy nezjišťují paušálně u každého uchazeče, který se hlásí do služebního poměru k Celní správě, pouze pokud existuje důvodné podezření (*blíže nespecifikováno*).

2) Pokud ano, jakým způsobem, existuje jasná metodika? – jedná se o například o cíleně zaměřené otázky v dotazníkovém šetření, nebo v rámci „anamnestického“ rozhovoru? Jak takový dotazník vypadá, resp. jak jsou otázky směřovány, jak je rozhovor veden? Případně prosím o popsání jakékoliv jiné použité metody, která je Vaším pracovištěm používána pro odhalení extremistických sklonů uchazeče.

Policie České republiky: Jasná metodika dle oslovených pracovišť neexistuje. Psychologové používají především anamnestický dotazník, ve kterém se zaměřují na otázky osobního charakteru, jako je trávení volného času, snížené známky z chování ve škole, zda byli ve škole šikanováni či sami někoho šikanovali, jaký mají postoj ke zbraním, jaký mají názor na menšiny aj. V Moravskoslezském a Jihočeském kraji používají diagnostickou metodu

„Nedokončené věty“, např. „Romové mi jsou: *(odpověď uchazeče)*“, „Myslím si, že všichni Vietnamci: *(odpověď uchazeče)*“, avšak většinou přímo na extremismus necílí a jejich účelem je zjištění jiných osobnostních rysů uchazeče. V Jihočeském kraji se zaměřují i na celkové vzezření uchazeče, jaký má na sobě v době pohovoru oděv, jakou má obuv, specifický účes, aj. Vše závisí na pravdomluvnosti uchazeče.

Vězeňská služba: Psychologové Vězeňské služby posuzují osobnostní způsobilost uchazeče v rámci komplexního psychologického vyšetření uchazeče. Stejně jako u Policie používají anamnestický dotazník, ve kterém uchazeč o přijetí do služebního poměru vypisuje různé věci osobního charakteru. Z psychologického vyšetření by mělo vyplynout, že by uchazeč měl být mj. zdravě sebekritický, dominantní, bez prvků agrese, neměl by být impulzivní. Dalším prvkem, který dokazuje, že se Vězeňská správa snaží o eliminaci vstupu extremistů do jejich řad, je vyplňování čestného prohlášení ze strany uchazečů, ve kterém prohlašují, že nepodporují, nepropagují nebo nesympatizují s hnutím, které prokazatelně směřuje k potlačování práv a svobod člověka, nebo které hlásá národnostní, náboženskou nebo rasovou zášť vůči jiné skupině osob. Z provedeného dotazníkového šetření také vyšlo najevo, že Vězeňská služba má své interní nařízení, které se týká eliminace vstupu extremistů k Vězeňské službě. Jedná se o Nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č. 49/2014 o psychologickém posuzování osobnostní způsobilosti uchazečů, příslušníků a zaměstnanců Vězeňské služby České republiky.

Celní správa: U Celní správy neexistuje jasně daná metodika, dotazníková metoda ani seznam otázek, které by přesně zjišťovaly či měřily inklinaci k extremismu. Pokud vyšetřující psycholog pojme podezření, prověří tuto hrozbu v rámci diagnostického rozhovoru s uchazečem.

3) Tetování – jaký význam přikládáte k tetování uchazeče, jsou Vám známy symboliky extremistického tetování, dokázali byste je poznat?

Policie České republiky: Zde je situace jednoznačnější. Každé z oslovených pracovišť se tetováním uchazeče zabývá. Předtím než se uchazeč podrobí psychologickému vyšetření, dokládá u všech Krajských ředitelství své tetování

na pracovišti personálním. Zde tetování vyhodnotí, a pakliže se v tetování objevují motivy, které by mohly být extremistické, zasedá např. na Krajském ředitelství policie Ústeckého kraje speciální komise, která se k tetování vyjadřuje. V Jihočeském kraji tetování posuzují specialisté z problematiky extremismu, ti následně dají personálnímu odboru doporučení, jestli může uchazeč s tímto tetováním do výkonu služby. Psychologové se poté především ptají, jaký má tetování pro uchazeče význam, pokud se jedná pouze o osobní význam, například v Jihočeském kraji si tuto skutečnost poznamenají do osobní anamnézy, dostanou se tak k širšímu kontextu informací o uchazeči a jeho hodnotách. V Moravskoslezském kraji naopak ptají, co jej k vytvoření tetování vedlo a jestli má tetováží více, pokud jsou tetováže rozdílného tématu, může to znamenat, že je méně stabilní ve svých postojích. Všichni z oslovených psychologů přikládají tetování velký význam v rámci výběrového řízení a všichni uvádějí, že mají povědomí o některých extremistických motivech, které se nechávají tetovat, avšak shodně přiznávají, že nejsou žádnými odborníky na extremistickou problematiku – znalost extremistického tetování je tedy zcela čistě individuální záležitostí každého psychologa. Nutno také zmínit, že pakliže nemá uchazeč tetování na viditelném místě, psycholog nemá při pohovoru šanci, jak se o něm dozvědět.

Vězeňská služba: Jestli má uchazeč o práci u Vězeňské služby tetování, se dotazuje již personální pracovník při vstupním pohovoru. V případě pochybností může být tetování vyfotografováno a postoupeno specialistovi na extremistické tetování v rámci Vězeňské služby. Pokud není pochybnost, vyšetřující psycholog se uchazeče doptává, co pro něj tetování znamená a jaké má tetování význam. To může sloužit k ucelení celkového obrazu o uchazeči. Dříve zpravidla nebývali uchazeči s tetováním, které je vidět ve stejnokroji, přijímáni do služebního poměru, museli si tetování nechat odstranit. Dnes už je přístup benevolentnější a teoreticky stačí příslušníkovi, který má viditelné tetování, nosit přes tetování návlek tělové barvy. Obecně nejsou všichni psychologové, kteří se účastní přijímacího řízení v rámci Vězeňské služby, plošně školeni v problematice extremistického tetování. Základní povědomí o něm by však mít měli, záleží na psychologovi příslušné věznice.

Celní správa: Psychologové Celní správy České republiky absolvovali dvoudenní školení zaměřené na téma „Tetování a jeho symbolika“. Jestli má uchazeč tetování, psycholog vidí jednak v rámci pozorování a pak se doptává na jeho význam. Případně se psycholog aktivně sám zeptá, zda má uchazeč nějaké tetování a může jej jeho význam vysvětlit. Tetování není důvodem pro nepřijetí. Pokud by ale tetování obsahovalo nějaké prvky extremismu, psycholog jej vnímá jako vodítko, které může ukazovat na inklinaci k extremismu a další otázky směřuje cíleně na tuto problematiku.

4) Vedete si statistiku uchazečů, kteří nebyli přijati do služebního poměru z důvodu inklinace k extremismu? Pokud ano, můžete mi ji, prosím, poskytnout? Pokud ne, plánujete toto v budoucnu zavést?

Policie České republiky: Zde všechna oslovená pracoviště Policie České republiky uvedla, že žádnou takovou statistiku nevedou, nevedou ji ani personální pracoviště a nikdo z nich o tom v budoucnu ani neuvažuje.

Vězeňská služba: Vězeňská služba také žádnou podobnou statistikou nedisponuje a ani nemá v plánu jí zavést. Počty uchazečů, kteří nebyli přijati do služebního poměru z důvodu inklinace k extremismu, nejsou Generálnímu ředitelství Vězeňské služby známy.

Celní správa: Statistiku nezpůsobilých uchazečů z důvodu inklinace k extremismu si nevedou. Dlouhodobě drží výskyt uchazečů inklinujících k extremismu v rámci jednotek.

5) Spolupracujete či získáváte informace i z jiných částí přijímacího řízení (zpráva z místa bydliště, zdravotní prohlídka, atp.)? Pokud ano, jak s informacemi nakládáte?

Policie České republiky: Odpověďmi ze zasláního dotazníku bylo zjištěno, že psychologové úzce spolupracují s personalisty, jelikož personalisté mají objektivní informace k uchazeči, tedy rejstřík trestů, zprávu z místa bydliště. V některých krajích personalisté s uchazeči vyplňují i standardizovaný dotazník, ve kterém uchazeč odpovídá na otázky typu: jestli je srozuměn s apolitičností Policie České republiky, jestli sympatizuje se skinheads, punk, anarchisté či jinou subkulturou, jestli si myslí, že je romská otázka závažný problém nebo jestli je

v zásadnějším kontaktu s nějakou sektou. Tedy se dá konstatovat, že při odhalování extremistických tendencí u uchazeče úzce spolupracují zejména psychologické a personální (náborářské) pracoviště. Spolupráce s lékaři, kteří provádí vstupní prohlídku a psychology, nebyla odpověďmi ze zasláního dotazníku zjištěna a zřejmě k ní zpravidla nedochází.

Vězeňská služba: Psychologická pracoviště Vězeňské služby spolupracují s personálním odborem, který zajišťuje sběr dat o uchazeči, jako je jeho bezúhonnost, pověst uchazeče v místě bydliště – toto zajišťuje pro Vězeňskou službu Policie České republiky, která na to má oprávnění.

Celní správa: Psychologické pracoviště Celní správy spolupracuje především s personálním oddělením, jelikož je prvotní prověřování v jejich kompetenci.

6) Registrovali jste nárůst uchazečů, kteří nebyli přijati do služebního poměru z důvodu inklinace k extremismu v době pandemie Covid? Zaznamenali jste u uchazečů, kteří se hlásili do služebního poměru v době, kdy bylo povinné očkování u příslušníků IZS, radikální až extremistické názory na problematiku Covidu?

Policie České republiky: Dle všech oslovených psychologů, po dobu pandemie Covidu nezaznamenali nárůst uchazečů, kteří by inklinovali k extremismu nebo by ventilovali radikální názory na tuto problematiku. To však může souviset s tím, že to není cíleně zjišťováno při přijímacím řízení

Vězeňská služba: Vězeňská služba nezaregistrovala, že by v době pandemie Covidu narostly počty uchazečů, kteří by tíhli k extremismu.

Celní správa: Celní správa neeviduje v době pandemie Covidu nárůst uchazečů, kteří by tíhli k radikalismu či k extremismu.

3.3) Vyhodnocení odpovědí z personálních pracovišť Policie České republiky

V rámci praktického vyhodnocení Monitoringu inklinace k extremismu u zájemců hlásících se do řad Policie České republiky, jsem obeslal tato personální pracoviště:

Krajské ředitelství policie: Jihočeského kraje, Moravskoslezského kraje, Středočeského kraje, Plzeňského kraje a Ústeckého kraje, abych upřesnil odpovědi získané z psychologických pracovišť.

Dále personální pracoviště Generálního ředitelství cel a Generálního ředitelství Vězeňské služby.

1) Je v rámci řízení o přijetí do služebního poměru u uchazeče zjišťováno, jestli tíhne k extremismu.

Personální odbory tvrdí, že zjišťují, jestli uchazeč o přijetí do služebního poměru tíhne k extremismu a to shodně jak u Policie České republiky, tak u Vězeňské služby a Celní správy.

2) Pokud ano, jakým způsobem, existuje jasná metodika?

Personalisté Policie České republiky uvádí zejména šetření v místě bydliště a perlustraci v Informačních systémech policie. Ve Středočeském kraji uchazeče lustrují mimo to i prostřednictvím odboru Analytiky a kybernetické kriminality, dostanou tak informace o uchazeči i z jiných krajů, pokud prochází jejich systémem. Dále je to vyhodnocení tetování (viz. níže).

U Vězeňské služby považují za nástroj k odhalení inklinace k extremismu již zmíněné čestné prohlášení, ve kterém uchazeč čestně prohlašuje, že nemá kladný vztah k extremismu. Využívají také k součinnosti Policii České republiky, která je oprávněna, pakliže je ze strany Vězeňské služby požádána, provést šetření k uchazeči a to jak v místě jeho bydliště, tak v informačních systémech policie. Dalším prostředkem je výpis z Rejstříku trestů, kterým občan dokládá svou bezúhonnost.

Celní správa: U Celní správy jasnou metodiku nemají. Informace o uchazeči získávají zejména lustrací v Rejstříku trestů a případnou žádostí směřovanou k Policii České republiky o pověst uchazeče v místě bydliště. Jiné metody nepoužívají.

3) Tetování – jaký význam přikládáte k tetování uchazeče, jsou Vám známy symboliky extremistického tetování, dokázali byste je poznat? Dochází ze strany personálního pracoviště k analýze tetování uchazeče?

K této otázce personalisté uvádí, že nejsou školeni na symboliku extremistického tetování. Ve Středočeském a Jihočeském kraji zasílají tetování uchazeče k posouzení specialistovi na extremismus při Skupině kriminální policie a vyšetřování. Naopak v Moravskoslezském kraji žádnou analýzu tetování nedělají, uchazeč pouze označí, kde tetování na těle má. V rámci Vězeňské služby a Celní správy je postup obdobný.

4) Vedete si statistiku uchazečů, kteří nebyli přijati do služebního poměru z důvodu inklinace k extremismu? Pokud ano, můžete mi ji, prosím, poskytnout? Pokud ne, plánujete toto v budoucnu zavést?

Zde panuje shoda. Statistiku uchazečů, kteří nebyli přijati do služebního poměru kvůli inklinaci k extremismu si žádné oslovené personální pracoviště nevede. Nicméně plk. Pavla Kábrtová z personálního pracoviště Středočeského kraje zmiňuje, že za její 20 letou kariéru si vzpomíná pouze na jednoho uchazeče, který nebyl přijat do služebního poměru z důvodu inklinace k extremismu. Dále uvedla, že jednoho uchazeče si kvůli jeho tetování pozvali k bližšímu rozhovoru, z kterého vyplynulo, že dotyčný ani nevěděl, co tetování znamená – zřejmě bylo nějaké extremistické – to nezmiňuje.

U Vězeňské služby a Celní správy také nevedou statistiku uchazečů, kteří by byli odmítnuti z důvodu inklinace k extremismu. Neplánují v budoucnu takovou statistiku zavést.

5) Spolupracujete či získáváte informace i z jiných částí přijímacího řízení (zpráva z místa bydliště, zdravotní prohlídka, psychologické vyšetření, atp.)? Pokud ano, jak s informacemi nakládáte?

V této oblasti dochází k formální spolupráci psychologů, lékařů a personalistů. Avšak že by spolupráce byla provázaná za účelem zjištění, jestli uchazeč inklinuje k extremismu, nebylo zjištěno a jeví se to jako nepravděpodobné. A to jak u Policie, tak u Vězeňské služby a Celní správy.

6) Registrovali jste nárůst uchazečů, kteří nebyli přijati do služebního poměru z důvodu inklinace k extremismu v době pandemie Covid? Zaznamenali jste u uchazečů, kteří se hlásili do služebního poměru v době, kdy bylo povinné očkování u příslušníků IZS, radikální až extremistické názory na problematiku Covid?

Na uvedenou otázku všechna personální pracoviště uvedla, že neevidují. A to asi také z toho důvodu, že inklinace k extremismu není cíleně zjišťována i za normálního stavu.

3.4) Vyhodnocení odpovědí ze zdravotních pracovišť Policie České republiky

V rámci praktického vyhodnocení Monitoringu inklinace k extremismu u zájemců hlásících se do řad Policie České republiky, jsem zaslal dotazník MUDr. Milanovi Nešpolovi ze Zdravotnického zařízení Ministerstva vnitra v Českých Budějovicích, který provádí zdravotní prohlídky uchazečů, kteří se hlásí do služebního poměru k Policii České republiky – Krajské ředitelství Jihočeského kraje.

1) Je v rámci zdravotního vyšetření u zájemce o služební poměr, zjišťováno, jestli tíhne k extremismu, případně jak?

Dotazníkovým šetřením bylo zjištěno, že v rámci zdravotního vyšetření není zjišťováno, jestli uchazeč tíhne k extremismu.

2) Pokud ano, jakým způsobem, existuje jasná metodika?

Není to zjišťováno, metodika neexistuje. Zejména proto, že zdravotní prohlídka je až poslední úkon přijímacího řízení, kdy uchazeč prošel sítí psychotestů a prověrek ze strany personálního odboru a veškeré pochybnosti o jeho osobě, pakliže nějaké byly, by měly být rozptýleny.

3) Tetování – jaký význam přikládáte k tetování uchazeče, jsou Vám známy symboliky extremistického tetování, dokázali byste je poznat?

Lékaři Zdravotnických zařízení ministerstva vnitra nepřikládají význam tetování uchazeče. Dle slov MUDr. Nešpola záleželo na tetování uchazečů v rámci zdravotní prohlídky dříve, a to zhruba před rokem 2018. V té době nesměl mít

příslušník bezpečnostního sboru viditelné tetování ve stejnokroji. Pakliže u něj bylo tetování zjištěno, zanesl to lékař do lékařské zprávy ze zdravotní prohlídky k dalšímu opatření u personalistů. V současné době se toto neděje, neboť doba pokročila a tetování je ze strany služebních funkcionářů tolerováno, i když je viditelné ve stejnokroji. Co se týče znalosti symboliky extremistického tetování, tak k tomuto bylo zjištěno, že lékaři provádějící zdravotní vyšetření v rámci přijímacího řízení, zpravidla nemají povědomí o extremistickém tetování – *„hákovéj kříž bych poznal, ale víc asi ne“*.

4) Fotografujete tetování uchazeče a následně spolupracujete s dalšími subjekty přijímacího řízení?

Nedochází k fotografování tetování uchazeče v rámci zdravotní prohlídky před přijetím do služebního poměru. Spolupráce s personálním pracovištěm existuje, je však pouze obecná, bez souvislosti s tím, jestli by měl uchazeč inklinovat k extremismu.

3.5) Počty nepřijatých uchazečů z důvodu inklinace k extremismu v období od roku 2015 do současnosti

Dotazníkem rozeslaným na psychologická a personální pracoviště při Krajských ředitelstvích policie, bylo zjištěno, že ze strany psychologů žádná taková statistika neexistuje a ani není v plánu její zavedení. Z toho důvodu není možné zanalyzovat počty nepřijatých uchazečů, kteří nebyli přijati, protože u nich byla zjištěna inklinace k extremismu.

3.6) Statistika stíhaných příslušníků bezpečnostních sborů za trestné činy s extremistickým podtextem

Jak již bylo zmíněno v jiné části této práce, i v případě, že by fungovalo síto přijímacího řízení a nebyli do řad bezpečnostních sborů přijati extremisté, neznamená to, že se příslušník nemůže radikalizovat v průběhu doby trvání služebního poměru. Proto jsem se zhodnotil, kolik příslušníků bezpečnostních sborů bylo prověřováno ze strany orgánů činných v trestním řízení a to za období od roku 2015 do 2020.

V roce 2015 prověřovala Generální inspekce bezpečnostních sborů pět případů v oblasti extremismu, kdy prověřovanými byli občanští zaměstnanci či příslušníci

bezpečnostních sborů (3x Vězeňská služba, 2x Policie České republiky). Ani v jednom případě nebylo zjištěno, že by došlo k naplnění skutkové podstaty trestného činu a věc byla zpravidla postoupena k dalšímu opatření služebnímu funkcionáři.⁵⁰

Zde je nutno vysvětlit, jaké jsou opatření, které náleží do pravomoci služebnímu funkcionáři. Služební funkcionář může za spáchání kázeňského přestupku udělit příslušníkovi kázeňský trest. Formy kázeňských trestů jsou taxativně vyjmenovány v § 51, odst. 1, zák. č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

Jedná se o:

- a) *písemné napomenutí,*
- b) *snížení základního tarifu až o 25 % na dobu nejvýše 3 měsíců,*
- c) *odnětí služební medaile,*
- d) *odnětí služební hodnosti,*
- e) *pokuta,*
- f) *propadnutí věci, nebo*
- g) *zákaz činnosti,*⁵¹

přičemž po odnětí služební hodnosti nemůže příslušník setrvat ve služebním poměru.

V roce 2016 prověřovala Generální inspekce bezpečnostních sborů celkem tři případy. Jeden případ se týkal příslušníka Celní správy České republiky, u něhož však Generální inspekce bezpečnostních sborů neshledala, že by naplnil skutkovou podstatu trestného činu a věc byla zaslána pouze na vědomí Generálnímu ředitelství cel k přijetí vlastních opatření. Druhý případ se týkal občanského zaměstnance Vězeňské služby České republiky, který měl zvýhodňovat vězně, kteří šířili xenofobní myšlenky – založeno ad acta,

⁵⁰ MINISTERSTVO VNITRA. *Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2015* MV ČR. In: mvcr.cz [online]. [cit. 2022-01-18]. Dostupné z:

<http://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-extremismu-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2015.aspx>

⁵¹ Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, § 51, odst. 1

neprokázáno. Třetí případ se týkal příslušníků Policie České republiky, kteří byli podezřeni z možného spáchání přečinu výtržnictví, neboť měli fyzicky napadnout osoby romské národnosti, těmto vyhrožovat a rasisticky jim nadávat, avšak Generální inspekce bezpečnostních sborů proti nim nezahájila trestní stíhání pro trestný čin v oblasti extremismu.⁵²

V roce 2017 nezahájila Generální inspekce bezpečnostních sborů trestní stíhání proti žádnému příslušníkovi či zaměstnanci bezpečnostního sboru.⁵³

V roce 2018, stejně jako v předcházejících letech 2013 až 2017, nebyl z trestné činnosti mající znaky extremismu obviněn žádný příslušník ani zaměstnanec bezpečnostního sboru.⁵⁴

Nicméně bylo zjištěno, že v průběhu roku 2018, došlo ke stíhání bývalého příslušníka Vězeňské služby České republiky (skončil služební poměr v lednu 2018). Ten, společně se svým komplicem, v květnu roku 2018, vyvěsil v areálu bývalého koncentračního tábora v Letech u Písku cedule, kde byli za 2. světové války internováni Romové, ceduli, na kterém byl text, zpochybňující nacistickou genocidu za 2. světové války. Oba aktéři byli, Okresním soudem v Písku, nepravomocně odsouzeni k podmíněnému trestu odnětí svobody ze spáchání trestného činu dle § 405, tr. zákoníku – Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia.⁵⁵

⁵² MINISTERSTVO VNITRA. *Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2016* MV ČR. In: mvcr.cz [online]. [cit. 2022-01-18]. Dostupné z:

<http://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-extremismu-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2016.aspx>

⁵³ MINISTERSTVO VNITRA. *Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2017* MV ČR. In: mvcr.cz [online]. [cit. 2022-01-18]. Dostupné z:

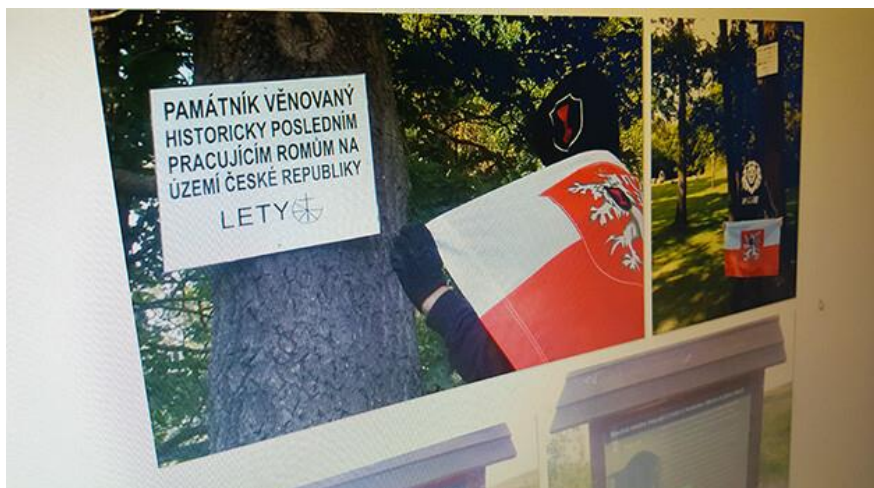
<http://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-extremismu-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2017.aspx>

⁵⁴ MINISTERSTVO VNITRA. *Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2018* MV ČR. In: mvcr.cz [online]. [cit. 2022-01-18]. Dostupné z:

<http://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-projevech-extremismu-a-predsudecne-nenavisti-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2018.aspx>

⁵⁵ ROMEA.CZ. *Za protiromské cedule u památníku v Letech rozdál soud podmínky*. In: romea.cz [online]. [cit. 2022-03-09]. Dostupné z: <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/za-protiromske-cedule-u-pamatniku-v-letech-rozdal-soud-podminky.muzeum-romske-kultury-rozsudek-privitalo>

Obrázek č. 6 – protiromský nápis v Letech u Písku 6

Zdroj: ROMEA.CZ. *Za protiromské cedule u památníku v Letech rozdál soud podmínky*. In: romea.cz [online]. [cit. 2022-03-09]. Dostupné z:

<http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/za-protiromske-cedule-u-pamatniku-v-letech-rozdal-soud-podminky.muzeum-romske-kultury-rozsudek-privitalo>

V roce 2019 byla vyšetřována trestná činnost mající znaky extremismu u dvou příslušníků bezpečnostního sboru, v obou případech se jednalo o podezření ze spáchání přečinu hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. b) trestního zákoníku a přečinu podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) trestního zákoníku.⁵⁶ Výsledek vyšetřování nebyl zjištěn.

V roce 2020 byla vyšetřována trestná činnost mající znaky extremismu u jednoho zaměstnance bezpečnostního sboru. Jednalo se o přečin hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) trestního zákoníku, přečin podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a)

⁵⁶ MINISTERSTVO VNITRA. *Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2019* MV ČR. In: mvcr.cz [online]. [cit. 2022-01-18]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-projevech-extremismu-a-predsudecne-nenavisti-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2019-pdf.aspx>

trestního zákoníku – jednalo se o příspěvky na internetu.⁵⁷ Výsledek vyšetřování nebyl zjištěn.

V době psaní této práce, ještě nebyla Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2021 zpracována.

Dále jsem zaslal na Odbory vnitřní kontroly při všech Krajských ředitelstvích Policie České republiky žádost o poskytnutí informací kolik příslušníků PČR bylo v období od roku 2015 do současnosti:

1) Odevzdáno služebnímu funkcionáři za kázeňský přestupek mající prvky extremismu (nevhodné vyjadřování na sociálních sítích, tetování s prvky extremismu, atp.),

2) Kolik příslušníků bylo předáno GIBS s návrhem na zahájení trestního stíhání pro podezření ze spáchání TČ dle § 355, 356, 400, 401, 402, 403, 404, 405, tr. zákoníku,

kdy plk. PhDr. Ondřej Moravčík, vedoucí oddělení tisku Policejního prezidia Policie České republiky, na moje žádosti souhrnně sdělil, že ve sledovaném období nenevidují ani jeden charakteristický případ, který jsem zmínil ve své žádosti a to ani ve fázi kázeňského či trestního řízení předávaného Generální inspekci bezpečnostních sborů.

4) Vyhodnocení hypotéz

Výzkum tvořilo 8 psychologických pracovišť při Krajských ředitelstvích Policie České republiky, také 4 personální pracoviště Krajských ředitelství Policie, dále hlavní psycholog Generálního ředitelství cel, psycholog a personalista při Generálním ředitelství Vězeňské služby České republiky a lékař pracovně-lékařské služby MUDr. Milan Nešpol. Dotazník, který byl pro respondenty určen, měl potvrdit nebo vyvrátit tři stanovené hypotézy.

⁵⁷ MINISTERSTVO VNITRA. *Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2020* MV ČR. In: mvcr.cz [online]. [cit. 2022-01-18]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-extremismu-a-predsudecne-nenavisti-2020-fin-pdf.aspx>

H₁) K bezpečnostním sborům se hlásí zvýšené množství lidí, kteří tíhnou k extremismu, ale neprojdou sítím přijímacího řízení.

K této hypotéze se vázala především otázka, jestli je v rámci psychologického, či přijímacího řízení, cíleně zjišťováno, jestli uchazeč o přijetí do služebního poměru tíhne k extremismu. Z provedeného dotazníkového šetření vyplynulo, že byt' se subjekty přijímacího řízení o problematiku extremismu okrajově zajímají, není cíleně zjišťováno u každého uchazeče, jestli tíhne k extremismu. Pokud to personální a psychologická pracoviště zjišťují, musí disponovat nějakým konkrétním podezřením, např. vyplynulého z šetření v místě bydliště uchazeče. Dotazníkovým šetřením bylo zjištěno, že pouze v jednom případě, byl uchazeč nepřijat do služebního poměru z důvodu inklinace k extremismu. Tedy nebylo zjištěno, že by se k bezpečnostním sborům hlásilo zvýšené množství lidí inklinujících k extremismu, ale tito pak následně neprošli sítím přijímacího řízení.

Hypotéza H₁ nebyla potvrzena.

H₂) Bezpečnostní sbory se nijak speciálně nezaměřují na odhalení extremistů při přijímacím řízení, avšak nemá to vliv na výskyt extremistů ve sborech.

Z provedeného dotazníkového šetření vyplynulo, že se bezpečnostní sbory se při přijímacím řízení problematice extremismu u uchazečů věnují pouze okrajově. Potvrzuje to tedy první část této hypotézy. Druhou část hypotézy pak potvrzuje část této bakalářské práce „3.6) Statistika stíhaných příslušníků bezpečnostních sborů za trestné činy s extremistickým podtextem“, ve které se dozvíme, že v období od roku 2015 do roku 2020 bylo Generální inspekcí bezpečnostních sborů prověřováno 11 příslušníků bezpečnostních sborů. Když tedy vezmeme v potaz 5 leté rozhodné období, celkový počet příslušníků u bezpečnostních sborů, tak zjistíme, že ač v přijímacím řízení není kladen speciální důraz na odhalování možných extremistů, tak je počet prověřovaných příslušníků minimální.

Hypotéza H₂ byla potvrzena.

H₃) Bezpečnostní sbory se nijak speciálně nezaměřují na odhalení extremistů při přijímacím řízení, což má za následek výskyt extremistů ve sborech.

Jak jsem již zjistil vyhodnocením výše uvedených dvou hypotéz, bezpečnostní sbory se nijak speciálně nezaměřují na odhalení extremistů při přijímacím řízení, jde o zaměření okrajové. A jak vyplývá z hypotézy č. 2, tak je počet prověřovaných příslušníků, stíhaných v souvislosti s extremismem, minimální. Tedy, to, že se bezpečnostní sbory nijak speciálně nezaměřují na odhalení extremistů při přijímacím řízení, nemá za následek výskyt extremistů u sboru. Nelze zjistit, jestli stíhaní příslušníci, o kterých v této práci pojednávám, se radikalizovali během výkonu služby, nebo již jako extremisté ke sboru vstupovali.

H₃ nebyla potvrzena.

5) Závěr

Extremismus byl, je a bude mezi námi. Současná doba vytváří ideální podhoubí pro jeho růst. Pandemie onemocnění Covid a na ni navázané, společnost polarizující, protiepidemická opatření, válka na Ukrajině a s ní spojená informační válka dosahující i na naše území. To jsou jedny z mála událostí poslední doby, které jistě budou mít za následek nárůst radikalizace, a tedy i extremismu, ve společnosti. Ani příslušníci bezpečnostních sborů, nebo lidé, kteří uvažují o vstupu do jednoho z nich, nejsou proti těmto událostem imunní. Tím, jak bude extremismus v naší společnosti růst, tak se bude logicky přímo úměrně zvyšovat i u příslušníků bezpečnostních sborů a u zájemců, kteří chtějí do řad těchto složek vstoupit.

Proto jsem si stanovil za cíl zjistit, jestli se Policie České republiky a ostatní bezpečnostní sbory, cíleně zaměřují na odhalování uchazečů, kteří inklinují k extremismu a žádají o přijetí do služebního poměru. Dále pak, kolik těchto uchazečů, kteří tíhnou k extremismu, se podaří odhalit, kolik ne a jestli to má v konečném důsledku vliv na výskyt extremistů v bezpečnostních sborech.

Praktická část této práce se věnuje vysvětlení pojmu extremismu se zaměřením především na ten politický, u kterého se dá předpokládat, že se u bezpečnostních sborů vyskytuje nejčastěji. Pro další pochopení této práce bylo nutné objasnit také ukotvení pojmu extremismus v českém právu. Následně v práci vysvětluji, jak bezpečnostní sbory, resp. Policie České republiky, Vězeňská služba České republiky a Celní správa České republiky, legislativně zamezují extremistickým jedincům vstup do svých řad – především je to upraveno přímo v zákoně o dané bezpečnostní složce a také v Etickém kodexu, který má každá zmíněná bezpečnostní složka svůj. Poté práce pokračuje kapitolou, která pojednává o tom, jaké bezpečnostní sbory a jaké jejich organizační složky se problematikou extremismu zabývají, jak se jím zabývají a v neposlední řadě také, kdo odhaluje extremismus v bezpečnostních sborech. V další kapitole rozebírám proč je výskyt extremismu u příslušníků bezpečnostních sborů problémem a akcentuji zde na situaci vzniklou vypuknutím pandemie Covid. Následně se dostávám k přijímacímu řízení k Policii České republiky, vysvětluji zde, jak přijímací řízení probíhá, jaké jsou jeho části a jaké

interní normy řízení upravují. Posléze se zaměřuji na zdravotní a psychologické vyšetření a jejich teoretický význam, který mohou mít při odhalování inklinace k extremismu u uchazeče. K tomu je důležité znát i extremistickou symboliku a tetování, toto rozebírám v následující kapitole.

Práce poté pokračuje praktickou částí. V praktické části se podařilo, na základě kvantitativního šetření pomocí dotazníku, získat potřebná data pro vyhodnocení stanovených hypotéz. Data byla získávána od respondentů z řad psychologů a personalistů, přímo účastnících se přijímacího řízení, u Policie České republiky, u Vězeňské služby České republiky a u Celní správy České republiky.

Z výsledků šetření vyplývá, že bez ohledu na typ bezpečnostního sboru, je inklinace k extremismu u zájemců hlásících se do řad bezpečnostních sborů, zjišťována okrajově a to především při konkrétním podezření. Jasná metodika, na to, jak by měli pracovníci, kteří jsou zodpovědní za přijímací řízení, postupovat, aby odhalili extremistu, který se hlásí k bezpečnostnímu sboru, neexistuje. Nicméně pakliže má uchazeč tetování, které má jasný extremistický podtext, tak je velká pravděpodobnost, že bude odhalen. Šetřením bylo zjištěno, že všechny oslovené bezpečnostní sbory kladou významu tetování na těle uchazeče velkou důležitost. Není výjimkou, že personální pracoviště tetování uchazeče s jeho souhlasem vyfotí, a následně jej postoupí specialistovi na extremismus ze Služby kriminální policie a vyšetřování k vyhodnocení. Avšak také je nutno říci, jak uchazeč přiznává tetování, které má na těle. Psycholog se jej dotáže, jestli má nějaké tetování a kde, uchazeč, v ideálním případě, podle pravdy, psychologovi odpoví a tetování mu ukáže. Pokud by však měl uchazeč tetování v částech těla, která jsou zakrytá oděvem, tetování by mělo skrytý extremistický význam a uchazeč by jej psychologovi zamlčel, lze se na základě skutečností zjištěných dotazníkovým šetřením domnívat, že uchazeč by přijímacím řízením prošel. Neboť, jak bylo zjištěno, při zdravotní prohlídce, kde je uchazeč téměř nahý, není zjišťováno, jestli uchazeč tíhne k extremismu a prohlídku vykonávající lékaři nejsou nijak školeni v problematice extremistické symboliky. Další zjišťovanou položkou, důležitou pro naplnění cílů práce, bylo zjištění, jestli si bezpečnostní sbory vedou statistiku odmítnutých uchazečů, kteří nebyli přijati z důvodu inklinace k extremismu a pokud ne, jestli to mají v plánu.

Zde se všichni oslovení respondenti shodli, že si žádnou statistiku odmítnutých uchazečů kvůli inklinaci k extremismu nevedou a ani to nemají v plánu. Stálo by však za zvážení, pokud by to právní předpisy týkající se ochrany osobních údajů umožňovaly, jestli by nebyla potřeba změna – to znamená takovou statistiku zavést. Zejména z toho důvodu, že pokud, například uchazeč o službu u Policie České republiky neprojde psychologickým vyšetřením, může tyto opakovat až po dvou letech – tato doba však platí pro všechny bezpečnostní sbory spadající pod zákon č 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. V praxi to však takto nefunguje, nefunguje předávání informací mezi sbory. Děje se tedy zcela běžně to, že zájemce, který neuspěl u psychologického vyšetření např. k Policii, si vzápětí podává žádost třeba k Celní správě, kde může u psychologického vyšetření uspět. A to proto, že může narazit na psychologa bez povědomí o extremistickém tetování nebo psycholog používá jinou metodou odhalování inklinace k extremismu, která nebude stoprocentně vypovídající. To znamená, že ač v jednom bezpečnostním sboru může fungovat strategie odhalování zájemců tíhnoucích k extremismu výborně – uchazeč se sklony k extremismu není přijat – u druhého bezpečnostního sboru tomu tak být nemusí. To je tedy důvodem, proč by měla být podobná statistika zřízena – podmínkou je však sdílení dat mezi bezpečnostními sbory. V rámci dotazníkového šetření jsem se také zajímal, jestli v rámci přijímacího řízení existuje koordinace mezi jednotlivými subjekty přijímacího řízení. Z šetření vyplynulo, že u všech bezpečnostních sborů existuje výborná spolupráce mezi personálními a psychologickými pracovišti. Předávají si vzájemně informace o uchazečích, zpravidla proudí informace z personálního pracoviště směrem k pracovišti psychologickému, zejména tehdy, jestliže jsou nějaké pochybnosti o uchazeči. Dotazník končil otázkou, jestli personalisté a psychologové u bezpečnostních sborů zaznamenali radikální až extremistické názory na problematiku Covidu, očkování a protiepidemických opatření – zde jednohlasně zaznělo, že nikoliv.

Poslední článek praktické části se věnuje statistice stíhaných příslušníků bezpečnostních sborů za protiprávní jednání s extremistickým podtextem za období v letech 2015-2020. Zpracování této statistiky bylo důležité pro

vyhodnocení hypotéz této práce a to především z toho důvodu, abych potvrdil či vyvrátil, že mají bezpečnostní sbory problém s výskytem extremistů a tedy, že síto přijímacího řízení nefunguje ideálně. Provedeným šetřením však bylo zjištěno, že počet stíhaných příslušníků bezpečnostních sborů je v rozhodném období minimální – jedenáct příslušníků. Pokud tedy vezmeme v potaz, že šetřením byl zjištěn okrajový zájem na zjišťování inklinace k extremismu u uchazečů hlásících se k bezpečnostním sborům ze strany psychologických pracovišť, nabízí se, že za nízkým výskytem extremistů v bezpečnostních sborech stojí personální oddělení. Ta jsou na samém prvopočátku přijímacího řízení a mají na starosti shromažďování informací o uchazeči, jako je pověst z místa bydliště, perlustrace v informačních systémech a vyhodnocování tetování na těle uchazeče. Nelze však tvrdit, že těmito způsoby, nebo sebelepší prací všech subjektů přijímacího řízení, zamezíme výskytu extremistů u bezpečnostních sborů. Jak v této práci zmiňuji, příslušník se může radikalizovat během služebního poměru, což může být důsledkem psychicky náročné práce.

Zmonitorovat, kolik zájemců hlásících se do řad Policie České republiky (a dalších bezpečnostních sborů) se tedy z objektivních důvodů nepodařilo. Bezpečnostní sbory si tuto statistiku nevedou a ani jí neplánují zavést, není proto možné opřít se o věrohodná data. Z dotazníkového šetření však vyplynulo, že se jedná o jednotky zájemců za několik let, a to souhrnně ve všech třech bezpečnostních sborech, o kterých v této práci pojednávám.

6) Seznam použité literatury

Tištěné zdroje:

DANICS Š., *Extremismus – hrozba demokracie*, 1. vyd. Praha: Police History. 2002, 128 s, ISBN 978-80-8647-707-7,

DANICS Š., T. KAMÍN., *Extremismus, rasismus a antisemitismus*, 2. rozšířené vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze 2008, 147 s. ISBN 978-80-7251-286-7,

HANZLÍK A., *Symbolika extremismu a radikalizace odsouzených ve věznicí Pankrác*, Kladno, 2020, 147 s, Diplomová práce, České vysoké učení technické v Praze, Fakulta Biomedicínského inženýrství, katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva,

CHARVÁT J., *Současný politický extremismus a radikalismus*, 1. vyd. Praha: Portál 2007. 184 s. ISBN 978-80-7367-098-6,

MÁDR J.; Růžička M. *K některým problémům vztahujících se k dokazování trestných činů spojených s extremismem*. Státní zastupitelství, 2005,

POKORNÝ L., JIŘÍ CHROBÁK, MARTIN FLIEGEL., *Zákon o zpravodajských službách České republiky: Zákon o Bezpečnostní informační službě; Zákon o Vojenském zpravodajství: komentář*, 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer 2018, 173 s. ISBN 978-80-7552-378-5,

SOCHOROVÁ M., *Radikalizace v českých věznicích*, Brno, 2019, 62 s, Bakalářská práce, Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, katedra Politologie,

VEGRICHTOVÁ B., *Extremismus a společnost*, 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o., 2017. 320 s. ISBN 978-80-7380-665-1,

VEGRICHTOVÁ B., *Symbolika kriminálního tetování*, 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o., 2018. 234 s. ISBN 978-80-7380-693-4,

ÚPLNÉ ZNĚNÍ č. 1085., *Celní předpisy: celní zákon, zákon o Celní správě ČR, prováděcí předpisy, zboží porušující práva duševního vlastnictví*, Ostrava: Sagit 2015, 136 s, ISBN 978-80-7488-113-8,

ÚPLNÉ ZNĚNÍ č. 1099., *Služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů; Policie ČR, vězeňská služba, BIS, zpravodajské služby*, Ostrava: Sagit 2015, 224 s, ISBN 978-80-7488-131-2,

Zákonná úprava:

Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů,

Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů,

Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů,

VYHLÁŠKA Č. 487/2004 Sb. o osobnostní způsobilosti, která je předpokladem pro výkon služby v bezpečnostním sboru.

Interní akty řízení:

Pokyn policejního prezidenta č. 231/2016,

Rozkaz policejního prezidenta č. 1/2005, kterým se vydává „Etický kodex Policie České republiky“,

VĚZEŇSKÁ SLUŽBA., *Kodex profesní etiky zaměstnance a příslušníka Vězeňské služby České republiky*, Praha 2018.

Webové zdroje:

CELNÍ SPRÁVA, *Informace o výsledcích činnosti Celní správy za rok 2012*. In: celnisprava.cz [online]. [cit. 2022-03-08]. Dostupné z:

<http://www.celnisprava.cz/cz/statistiky/Vron%20zprvy/Informace%20o%20v%C3%BDsledc%C3%ADch%20%C4%8Dinnosti%20Celn%C3%AD%20spr%C3%A1vy%20%C4%8CR%20za%20rok%202012.pdf>

LEBEDA D.; Gabařová Dana, *Symbolika extremistických hnutí* [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <http://docplayer.cz/2761197-Symbolika-extremistickyh-hnuti-david-lebeda-dana-gabalova.html>

MINISTERSTVO VNITRA, *Audit národní bezpečnosti*, In: mvcr.cz [online]. [cit. 2022-03-07], Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/cthh/soubor/audit-narodni-bezpecnosti.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA. Co je extremismus. In: mvcr.cz [online]. [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/co-je-extremismus.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA. *Koncepce boje proti extremismu a předsudečné nenávisti 2021-2026*. [online]. [cit. 2022-03-08], Dostupné z: http://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/koncepce-2021-2026.pdf

MINISTERSTVO VNITRA. Policie a menšiny. In: mvcr.cz [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/deni-na-sidlisti-maj-aktualni-informace-k-30-6-2014.aspx?q=Y2hudW09NA%3D%3D>

MINISTERSTVO VNITRA. *Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2015 MV ČR*. In: mvcr.cz [online]. [cit. 2022-01-18]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-extremismu-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2015.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA. *Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2016 MV ČR*. In: mvcr.cz [online]. [cit. 2022-01-18]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-extremismu-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2016.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA. *Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2017 MV ČR*. In: mvcr.cz [online]. [cit. 2022-01-18]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-extremismu-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2017.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA. *Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2018 MV ČR*. In: mvcr.cz [online]. [cit. 2022-01-18]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-projevech-extremismu-a-predsudecne-nenavisti-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2018.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA. *Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2019 MV ČR*. In: mvcr.cz [online]. [cit. 2022-01-

18]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-projevech-extremismu-a-predsudecne-nenavisti-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2019-pdf.aspx>

NCOZ, kancelář ředitele útvaru, oddělení tisku a prevence., *Výroční zpráva 2020*, In: policie.cz [online]. [cit. 2022-03-04], s 40, Dostupné z: <http://www.policie.cz/soubor/vyrocnizprava-ncoz-2020.aspx>

PARLAMENTNÍ LISTY., *To nečekali. Průlom proti povinnému očkování na Václaváku*. In: parlamentnilisty.cz [online]. [cit. 2022-03-08]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/To-necekali-Prulom-po-akci-proti-povinnemu-ockovani-na-Vaclavaku-688992>

RADA EVROPSKÉ UNIE. *Rada schválila závěry o dopadech pandemie na vnitřní bezpečnost a hrozbu terorismu*. In: consilium.europa.eu [online]. [cit. 2022-01-18]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2021/06/07/covid-19-council-approves-conclusions-on-the-impact-of-the-pandemic-on-internal-security-and-terrorist-threat/>

ROME.A.CZ. *Za protiromské cedule u památníku v Letech rozdal soud podmínky*. In: romea.cz [online]. [cit. 2022-03-09]. Dostupné z: <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/za-protiromske-cedule-u-pamatniku-v-letech-rozdal-soud-podminky.muzeum-romske-kultury-rozsudek-privitalo>

WIKIPEDIA, *Turnerovy deníky*, In: wikipedia.org [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Turnerovy_den%C3%ADky

7) Seznam použitých obrázků

Obrázek č. 1 - numerický symbol K18.....	30
Obrázek č. 2 - zkratka A.C.A.B.	31
Obrázek č. 3 - symbolika oblečení Grassel	32
Obrázek č. 4 - symbolika znaků Hooligans	33
Obrázek č. 5 - tetování odkazující na reálie nacistického Německa	33
Obrázek č. 6 – protiromský nápis v Letech u Písku	48

8) Přílohy

Rozeslané dotazníky:

Dotazník na psychologická pracoviště:

- 1) Je v rámci psychologického vyšetření u zájemce o služební poměr, zjišťováno, jestli tíhne k extremismu?
- 2) Pokud ano, jakým způsobem, existuje jasná metodika? – jedná se o například o cíleně zaměřené otázky v dotazníkovém šetření, nebo v rámci „anamnestického“ rozhovoru? Jak takový dotazník vypadá, resp. jak jsou otázky směřovány, jak je rozhovor veden? Případně prosím o popsání jakékoliv jiné použité metody, která je Vaším pracovištěm používána pro odhalení extremistických sklonů uchazeče.
- 3) Tetování – jaký význam přikládáte k tetování uchazeče, jsou Vám známy symboliky extremistického tetování, dokázali byste je poznat?
- 4) Vedete si statistiku uchazečů, kteří nebyli přijati do služebního poměru z důvodu inklinace k extremismu? Pokud ano, můžete mi ji, prosím, poskytnout? Pokud ne, plánujete toto v budoucnu zavést?
- 5) Spolupracujete či získáváte informace i z jiných částí přijímacího řízení (zpráva z místa bydliště, zdravotní prohlídka, atp.)? Pokud ano, jak s informacemi nakládáte?

6) Registrovali jste nárůst uchazečů, kteří nebyli přijati do služebního poměru z důvodu inklinace k extremismu v době pandemie Covid? Zaznamenali jste u uchazečů, kteří se hlásili do služebního poměru v době, kdy bylo povinné očkování u příslušníků Integrovaného záchranného systému, radikální až extremistické názory na problematiku Covid?

Dotazník na personální pracoviště:

1) Je v rámci řízení o přijetí do služebního poměru u uchazeče zjišťováno, jestli tíhne k extremismu?

2) Pokud ano, jakým způsobem, existuje jasná metodika?

3) Tetování – jaký význam přikládáte k tetování uchazeče, jsou Vám známy symboliky extremistického tetování, dokázali byste je poznat? Dochází ze strany personálního pracoviště k analýze tetování uchazeče?

4) Vedete si statistiku uchazečů, kteří nebyli přijati do služebního poměru z důvodu inklinace k extremismu? Pokud ano, můžete mi ji, prosím, poskytnout? Pokud ne, plánujete toto v budoucnu zavést?

5) Spolupracujete či získáváte informace i z jiných částí přijímacího řízení (zpráva z místa bydliště, zdravotní prohlídka, psychologické vyšetření, atp.)? Pokud ano, jak s informacemi nakládáte?

6) Registrovali jste nárůst uchazečů, kteří nebyli přijati do služebního poměru z důvodu inklinace k extremismu v době pandemie Covid? Zaznamenali jste u uchazečů, kteří se hlásili do služebního poměru v době, kdy bylo povinné očkování u příslušníků Integrovaného záchranného systému, radikální až extremistické názory na problematiku Covid?

Dotazník na zdravotnické pracoviště:

1) Je v rámci zdravotního vyšetření u zájemce o služební poměr, zjišťováno, jestli tíhne k extremismu, případně jak?

2) Pokud ano, jakým způsobem, existuje jasná metodika?

3) Tetování – jaký význam přikládáte k tetování uchazeče, jsou Vám známy symboliky extremistického tetování, dokázali byste je poznat?

4) Fotografujete tetování uchazeče a následně spolupracujete s dalšími subjekty přijímacího řízení?

Dotazník odeslaný na všechny Odbory vnitřní kontroly při všech Krajských ředitelstvích Policie České republiky:

Kolik příslušníků Policie České republiky, bylo Vaší součástí v období od roku 2015 do současnosti:

1) Odevzdáno služebnímu funkcionáři za kázeňský přestupek mající prvky extremismu (nevhodné vyjadřování na sociálních sítích, tetování s prvky extremismu, atp.),

2) Kolik příslušníků bylo předáno GIBS s návrhem na zahájení trestního stíhání pro podezření ze spáchání TČ dle § 355, 356, 400, 401, 402, 403, 404, 405, tr. zákoníku,